

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı – 5
MİMARLIK EĞİTİMİNDE STAJ
ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI - 1

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi / Beşiktaş - İSTANBUL

21.04.2009 / 14.00

Katılanlar: Haluk Zelef (Yürütücü- ODTÜ), Aysu Akalın (Gazi Ü.), Metin Karadağ (M.O. İst.Şb.), Z Gül Karslıgil Ünal (YTÜ), Zübeyda Özkan (M.O. İzmir Şb.) , İlker Ertuğrul (Raportör- M.O. Genel Merk.)

Katılmayanlar: Berin Gür (ODTÜ), Cengiz Bektaş (M.O. MYK), F.Emel Ardaman (MSGSÜ), Neslihan Kamalak (M.O. Antalya Şb.), Yasemin Alkışer (İTÜ)

HALUK ZELEF (OTURUM BAŞKANI) - 21 Nisan 2009'daki Mimarlık ve Eğitim Kurultayı -5, Mimarlık Eğitiminde Staj Çalışma Grubu toplantısını açıyorum. Benim ismim bir şekilde toplantı ve çalışma grubunun yöneticisi olarak geçmiş. Meclis de ilk açıldığında en yaşlı üye otomatikman başkan oluyor, onun gibi bir şey olsa gerek diye düşündüm, o yüzden şimdilik öyle gidelim, ama daha sonra herhalde bir başka başkan seçmekte fayda var. Çünkü genelde benim bildiğim toplantının düzenlendiği üniversitedeki kişiler bu çalışma gruplarının başkanları oluyorlar, İstanbul Kültür Üniversitesi galiba bu sefer düzenleyici en azından, oradan aramızda kimse yok değil mi? Katılacaklar mı, onu da bilmiyoruz.

SALONDAN- Şu anda başka bir öneri gelmezse Esin Kasapoğlu staj koordinatörü Kültür Üniversitesi'nde.

HALUK ZELEF- Yani kendisiyle temas kurabilirsek bu işin yürütücülüğünü üstlenirse sanırım iyi olur, çünkü toplantıların büyük kısmı da İstanbul'da olacak, her toplantıda bulunabilir, daha kolay olur, Ankara'dan bizim bunu yönetmemiz mümkün gözüküyor, yani bana pratik gibi gelmedi. Şimdi sağ olsun İlker Bey bu 2007 toplantısında bizim çalışma grubunun bir belgesinin fotokopisini hazırlamış, ben de bir başkasını hazırlamıştım. Önce burada bizim 2007 yılında yaptığımız şeyin bir özetini mi versem acaba diyorum, çünkü 2007'yi bilirsek 2007'den 2009'a nasıl geçeriz gibi bir problemi de çözmüş oluruz.

Şimdi bizim bu 2007 yılında yaptığımız önemli çalışmalardan bir tanesi şuydu, Türkiye'deki mimarlık okullarında staj denen süreç nasıl işliyor, bir kere bunun dökümünü yapmak lazım ki

okullar arasında bir iletişim olsun, belki eşgüdüm olsun, belki işbirlikleri olabilsin. Bu kapsamda biz bir form hazırladık, sorunsallar grubu tespit ettik ve bunların çerçevesinde hazırladığımız soruları okullara gönderdik. Belge-1 diye 12 Mart 2007 toplantısından birtakım sorular var. Bu sorular hangi hedeflerle çalışma alanlarına itebilir bizi diye düşündüğümüzde bu son, belge-3'teki soru formuna ulaştık ve okullarda stajların nasıl yapıldığını çözümlenmek amacıyla okullara o soruları gönderdik. Bunun içinde birtakım kantitatif (*niceleyici*) şeyler var, yani süreler nedir, bunların değerlendirmesi nasıl bir not skalasında yapılmaktadır gibi. Bazıları da kalitatif (*niteleyici*) şeylerdi tabii, hani "stajdan neler bekleniyor, bu beklentilere ulaşılabilir mi, bu beklenti ve istekler piyasanın talepleri doğrultusunda mı oluşuyor, mimarlık pratiğiyle ilişkilerimiz nedir bu stajları yönlendirmede" vesaire, buna benzer şeylerdi. Sonunda da stajlar için beklentiler ve önerileri kapsamaya çalıştık.

Şimdi benim elimdeki diğer belgede anketimize cevap aldığımız 20 tane okuldan özetler var, kısaca onları vereyim size. Bütün okullarda staj zorunlu, bir tek Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde staj zorunlu değilmiş mesela. Süreler konusunda yaptığımız sorgulamada stajların 48'le 150 işgünü arasında olduğunu tespit ettik, okulların ortalaması 72 işgünü, ama 19 okuldan 9 tanesinde stajlar toplam 60 iş günü tutuyor. Ben bunun görsel olarak grafiklerini de yapmıştım, sunuşta vardı, onları da size ulaştırabilirim. Stajların türleri ve uygulandığı yıllara bakınca bazı okullarda, yani okulların büyük çoğunluğunda stajın iki senede yoğunlaştığını görüyoruz, 2. sınıf ve 3. sınıf, ama bazı okullardaysa, (örneğin ODTÜ bunlardan bir tanesi) 1. sınıfta da yaz stajı var. Bu etkinliklerin içinde stajın içine ne girer sorusunu sorabiliriz. Mesela yapı uygulamaları Yıldız Teknik Üniversitesinde, ODTÜ'de ve MSGSÜ'de, topografya ODTÜ'de, Çukurova Üniversitesinde, rölöve 9 Eylül Üniversitesinde geçiyor, bazı okullarsa serbest staj ve özel staj başlığı altında başka türlü açılımlara da açık olduklarını söylüyorlar, araştırma projeleri, çalıştaylar, yaz okulları, vesaire gibi.

Bazı okullarda stajların sırası, yani önce şu yapılır, sonra bu yapılır gibi bir sıralama yok, ama büyük çoğunluğunda öncelikle yapı stajı yapılıyor, sonra büro stajı yapılıyor. Değerlendirmeye gelince öğrencilerin bunu, yani staj mükellefiyetini yapmış olmaları bekleniyor mezun olmak için. Anlaşıldığı kadarıyla okulların büyük çoğunluğu, (şu anda net olarak hatırlamıyorum belki hepsi) stajı sadece "geçti-kaldı" şeklindeki bir forma indirgemiş durumdadır. Yani notlu bir değerlendirme olmuyor bu stajlarda. Oysa bunu da yapmak mesela önerilerden bir tanesi olabilir, yani insanlar mezun olduklarında yaptıkları stajlarda aldıkları notlar daha sonraki yapacakları araştırmalarda veya işe girişlerde bir referans noktası oluşturabilir. Daha sonra okulların düşüncelerini saptamıştık, okulların stajlara ilişkin önerilerini burada öğrenmiştik. Önerilerden aklıma ilk gelen birkaçını söyleyeyim, özellikle bu yapı stajına ilişkin stajlarda öğrencilerin can güvenliğine ilişkin tedbirlerin çok formal (*biçimsel*) bir şekilde alınması, işte sigortalarının yapılması, vesaire gibi zorunluluklar var. Ekonomik koşullara ilişkin "bu çocukların ücret alıp almayacağı konusunda ne yapılabilir, bu yasal olarak kurgulanabilir mi,

mimar odaları bu konularda birtakım zorunluluklar getirebilirler mi?" öneriler var. Yani bu işi piyasada yapanlardan aldığımız bilgiye göre bir kısmı bunları normal ya da daha az nitelikli mimar gibi görüyorlar ve bir miktar ücret veriyorlar, bazılarıysa sadece yanlarında mecburen çalıştırmak zorunda kaldıkları insanlar gibi görüp onların emeklerini maddi olarak değerlendirmiyorlar, onlar için bir karşılığı yok.

Koordinasyonuna ilişkin öneriler var, yani bu staj yerlerinin ortak havuz oluşturması gibi bir şey söz konusu olabilir mi gibi bir anlayış vardı, okulların birlikte staj yapıp yapamayacağı gibi sorular vardı. Farklı disiplinlerle ilişkiler açısından bazı okulların düşünceleri vardı, (kent planlamayla ilgili örneğin bir şeyler yapılabilir mi gibi). Staj yerine geçebilecek çalışma alternatiflerine ilişkin öneriler vardı. Stajların hangi mevsimde yapılabileceğine ilişkin de öneriler vardı. Genelde yaz ayları geçiyor staj tarihleri olarak düzenlemelerde, ama kışın yapılacak çalışmalar örneğin ya da bir öğrenci diyelim bir büroda çalışıyorsa bir yandan yarı zamanlı olarak bunun yaptığı çalışma aynı zamanda staj yerine geçer mi, yani buna artı bir staj süresi daha koymak gerekebilir mi gibi sorular vardı. Şimdi yurtdışındaki kurumlarla ilişkiler konusu var. Tabii birçok kişi aynı zamanda yurtdışında staj yapıyor, bu yaptıkları büroların eşdeğerliliği, niteliklerinin saptanması gibi şeyler nasıl olabilir gibi sorular vardı. Bir başka soru çocukların yaptıkları çalışmalarını nasıl sunacakları ve nasıl değerlendirecekleri, yani büro stajı yapan bir öğrenci örneğin çalıştığı bürodaki dört tane projeyi getirip bir dosya içinde sunduğu zaman biz bunu nasıl onaylayacağız? Yani onun gerçekten aktif olarak işin hangi boyutlarında, ne derece çalıştığını tespit etmemiz çok mümkün mü, bu konuda nasıl bir eşgüdüm sağlanabilir büro sahipleri ile okul arasında, vesaire gibi sorular var.

Şimdi bunun da dışında aslında ilk çalıştığımızda bir de şöyle bir konu vardı tartıştığımız. Şimdi staj konusunda bizde hâlâ dört senelik eğitim var ve dört senenin içindeki bir staj eğitimi olarak değerlendiriyoruz. Oysa bir yandan bu yeni eğitim düzenine geçilmesi söz konusu ve bunun tartışmaları da yıllardır sürüyor, hani beş yıl olacak, vesaire, 4+1, 3+2 gibi. Şimdi örneğin 3+2 olduğunda üçüncü sınıfı bıraktıktan sonra bir sene çalışacak dışarıda. Tekrar okula gelmesi durumunda onun da staj çalışması içinde mi değerlendirilmesi gerekiyor, yoksa tamamıyla işin dışında bir staj grubu olarak sadece şu anki dört yıllık eğitimin içindeki problemleri mi tartışmalıyız gibi bir sorun da tartışılmıştı. Ben kabaca böyle özetleyebilirim yaptığımız çalışmaları, aklıma da şöyle bir soru geliyor, yani buradan başlayacaksak eğer iki sene içinde ne değişti ve iki sene buradaki çalışmalara daha neler ekleyebilir diye bir şey sorduğumda, Ortadoğu Teknik Üniversitesi için şunu söyleyebilirim. Biz stajları biraz daha formelleştirme yoluna gidiyoruz, yani beklentilerimiz, istediğimiz şeyleri, süreleri, vesaire öğrencilerin daha iyi anlayabilecekleri daha formel (*biçimsel*) bir hale getirmek istiyoruz. Yaptığımız değişiklik budur bu iki sene içinde, ama diğer okullarda neler oldu, tabii onu çok bilemiyorum. Teşekkür ederim, şimdilik bunları söyleyebilirim.

SALONDAN- Formelleştirme ne demek?

HALUK ZELEF- Yani Şu, çok basit bir örnek vereyim, iki ay yaz stajı sürer diyorduk. İki ay nedir, yani 2 Temmuz 2 Eylül arası dediğimiz zaman mı olacak bu iki ay, yoksa işgünü mdr, 40 işgünü mdr, yoksa işte hafta bazında mıdır? Çünkü okulları kıyaslayınca böyle Şeyler var, kimisi işgünü diyor, kimisi ay diyor, kimisi hafta diyor, bunların ortak bir kriteri olmayınca da kıyaslamak çok mümkün olmuyor doğrusu. Yani bunun dışında stajı kabul ettirmek için çalışacakları yerden bize ne getirecekler? Biz aynı zamanda Şöyle bir uygulamaya da geçtik, staj yapılan kurumların bir database'ini (*veritabanı*) oluŐurmaya çalışıyoruz. Yani Şu ana kadar staj yapılan bürolar, onların tepkileri, vesaire, staj yeri bulamayan öğrencilerimize örneğin bunları öneriyoruz. Yani Şimdiye kadar bu kurumlarda staj yapan insanlar oldu, bunlara gidebilirsiniz, vesaire.

SALONDAN- Genelde kendileri buluyorlar.

HALUK ZELEF- Genelde kendileri buluyorlar ama o Őehirde yaŐamayan öğrenciler özellikle ya da yurtdışından gelen öğrenciler var. Balkanlardan gelen, Orta Asya'dan gelen birçok öğrencimiz var, onların çok da mümkün değil Türkiye'de bir yeri kolay bulmaları, onlara bir miktar destek olmak bir yerde okulun biraz görevi, biraz da belki mimar odalarının da görevlerinden bir tanesi.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Aslında Ğrencinin staj yerini kendisinin bulması ne kadar doğru, bunu da tartışmak lazım diye düşünüyorum. Bulacağı yerin kriterleri ne olmalı, belki de okul yönlendirmeli. Yani Şu, Şu kriterlere sahip bir büroda staj yapmalısın, vesaire demeli. Mimarlar Odası yardımcı olmalı dediniz, biz Şöyle Şeyler yapıyoruz iki yıldır İzmir Őube olarak. Dört tane üniversitede var bizim kentimizde, dört tane mimarlık fakültesi var. Biz Şimdi iki yıldır onlara bu formları veriyoruz, öncesinde yaklaşık olarak belirlediğimiz 40 tane ofis var, işte Şimdi o kriterler noktasına geliyoruz. Biz onları neye göre belirliyoruz, hani Mimarlar Odası açısından düzgün iş yapan mimarlık büroları ve mimarlık Şirketleri olarak, yani beş altı kişilik bir grubumuz var, o grupla oturuyoruz tartışıyoruz hangi bürolara gönderelim öğrencileri diye. Tabii geçen yıldan gelen ve ondan önceki yıldan gelen deneyimler var, onlara göre öğrencileri yönlendirmeye çalışıyoruz, ama burada hiç başka bir kriterimiz yok. Sanki bilimsel birtakım kriterler olması gerekiyor, yani staj yapılacak ofisin birtakım nitelikleri olması gerekiyor ve o nitelikleri de herhalde okulların Mimarlar Odasıyla birlikte saptayıp Türkiye genelinde bir bilgi bankası gibi bir sistem kurmaları gerekiyor.

HALUK ZELEF- Düzgün iş yapmaktan kastınız nedir, mesela geçen senelerde bir sergi yapılmıŐtı, o sergide bazı projeler sergilenmedi, onun sebebini de Mimarlar Odası Şöyle açıklamıŐtı. Çevreye duyarlı yerde proje yapmıŐsınız mesela, o yüzden, yani ahlaki veya yasal düzenlemelerdeki kriterler mi önemli, yoksa sadece estetik tercihler veya nitelikli projeler anlamındaki Şeyler mi?

ZÜBEYDA ÖZKAN- Biz her ikisini de değerlendirmeye almaya çalışıyoruz, ama burada anlatmak istediğim bizim aımızda bile bir bilimsellik yok, belli standart kalıplar yok. Mesela bu

ofis iyi iş yapıyor, tasarımları iyi, çevreye duyarlı, kente abuk sabuk yapılar yapmıyor diye düşünüp o şekilde yönlendirmeye çalışıyoruz. Bana göre bu yanlış, yani bizim belli standartlarımız olmalı, işte bir ofise stajyer gönderilebilmesi için belli kriterler koymamız gerekiyor ve o öğrencileri kriterleri taşıyan ofislere yönlendirmemiz gerekiyor. Bu kriterleri de dediğim gibi okullarla birlikte belirlememiz gerekiyor herhalde, yani Mimarlar Odasının bunu tek başına yapması mümkün değil.

HALUK ZELEF- Siz şimdi bunun ilk aşamalarındasınız herhalde, yerleri saptıyorsunuz. Sonra nasıl olacak, okullara göndereceksiniz, bunlara gönderin öğrencilerinizi mi diyeceksiniz?

ZÜBEYDA ÖZKAN- Hayır, şu anda okulla bir kopukluğumuz var, yani belli hocalarla görüş alışverişi içindeyiz, ama mimarlık bölümüyle direkt ilişki içerisinde değiliz. Biz bunları hazırlıyoruz, ondan sonra o belirlediğimiz ofisleri tek tek arıyoruz, diyoruz ki, kaç tane stajyer istiyorsunuz, büro şantiye aradığınız stajyer özellikleri neler, işte hangi bilgisayar programlarını bilecek, stajyerlerden ne tür beklentileriniz var diye soruyoruz. Mesela bütün ofisleri aradık ve her ofisin altına yazdık, bu ofis iki tane stajyer istiyor, şu bilgisayar programlarını arıyor, şunları istiyor stajyerinden, mesela dekorasyona meraklı olsun diyor ya da restorasyona ilgisi olsun, vesaire gibi şeyler ekliyor ofisler buna. Aslında o listeyi de getirsem ilginç şeyler vardı, onu yanıma almayı unutmuşum. Sonra bize gelen öğrencilere bu formları veriyoruz, aslında geçmişte bürolar için de böyle formlarımız vardı, ama bu yıl şöyle bir sıkıntımız var. Bürolar stajyer istemiyorlar, yani şu ekonomik krizin de etkisiyle işleri olmadığını söylüyorlar ve oldukça sınırlı. Baktık ki formların geri dönüşü olmadı, o yüzden biz oturup hepsini tek tek aradık. Yani lütfen stajyer kabul edin, öğrencilerin staj yapma, yer bulma problemi var diye böyle 35, 40 ofis çıkardık. Şimdi bizim öğrenci üyelerimiz var zaten, onlar sürekli bizimle irtibat halindedir, onlar geldiğinde bu formları dolduruyorlar, sonra biz bu formları alıyoruz, ofislerle eşleştiriyoruz. Mesela geçtiğimiz yıllarda her öğrenciye üç tane ofis öneriyorduk, o üç ofisle görüş ve sonucu bize bildir diyorduk, ama bu yıl tek ofis verebiliyoruz mesela. Yani bir öğrenciye üç ofis öneriyorduk, o üçüyle gidip görüşüyordu ve seçiyordu, şimdi maalesef hiç öyle bir şansımız yok. Yani ilk başta iki diye başladık, onu bile düşürdük, çünkü bu sefer ofislere yığılma oluyor, onları da yıldırımamak adına çok rahatsız etmemek gerekiyor. Çünkü her yıl gönderiyoruz, aralarda gönderiyoruz.

HALUK ZELEF- Bunu büro stajında yapıyorsunuz, peki inşaat stajında da yapıyor musunuz?

ZÜBEYDA ÖZKAN- Şantiye için de aynı şeyi yapıyorduk, ama bu yıl yapamıyoruz şantiye için, öğrencilere şöyle bir yol tavsiye ediyoruz bu yıl. Çünkü benim elimde şu anda yaklaşık on tane şantiye stajyeri isteyen büro var, 50, 100 tane öğrencinin başvuracağını düşünürseniz ve bunların yarısının da şantiye stajı olacağını düşünürseniz böyle bir ihtiyaca cevap veremiyoruz şu anda, yani çok sınırlı verebiliyoruz. Bunun için de ne yapıyoruz? Öğrencilere şöyle bir tembihte bulunuyoruz: gördüğünüz şantiye varsa, önündeki tabelanın üstünde mimar adı yazıyorsa hangi mimarın yaptığını öğrenin, bize gelin, biz o mimarı arayalım, onun kanalıyla

sizi yönlendirmeye çalışalım, gibi bir yol izlemeye çalışıyoruz şantiye stajı için. Ama dediğim gibi büro stajından daha zor şu anda şantiye stajı için yönlendirmek, en azından İzmir şehri için öyle. Ancak tabii bütün bu yaptığımız çalışmalar, gönüllülük esasıyla, iyi niyetle yürüyor şu anda. Mimarlar Odasının “öğrenciler mağdur olmasın, bürolar da mutlaka stajyer edinsin ve en azından bir yaz döneminde her büroda bir stajyer olsun” diye böyle çalışıyoruz, ama dediğim gibi en azından büroları belirlerken mutlaka belli standartlar olması gerekiyor diye düşünüyorum. Bu bizim de işimizi kolaylaştıracak, okulların da en azından stajların kalitesi konusunda biraz daha az endişe duymasını sağlayacaktır.

GÜL ÜNAL- Ben de isterseniz bizim üniversitenin bu iki sene süresince ne yaptığı hakkında biraz bilgi vereyim. Biz neler yaptık, geçen sene Staj Komisyonumuz çok önemli bir toplantı yaptı, stajları tekrar, özellikle 4+2 eğitime geçişte nasıl bir uygulamaya geçeceğiz, onun üzerinden biraz konuştuk, ama daha önce şu anda mevcut durumla ilgili neler yapabiliriz diye konuştuk. Çünkü bizde de son gelen staj dosyalarında bizi endişelendirecek bazı sonuçlar görmeye başladık. Çünkü öğrenci sayısı fazla, staj yapabilecekleri büroların sayısı yeterli değil, nitelikli büro sayısı yeterli olmuyor. Burada kontrol mekanizmasını biz başvurdukları stajları öncelikle Üniversitede Staj Komisyonunda onaylattıktan sonra başlayabildikleri için kontrol mekanizmasında birinci mekanizmayı orada çalıştırmaya çalışıyoruz, yani öğrencilerden ayrıntılı bir tanım istiyoruz. Daha sonra eğer gelen ürün yeterli değilse reddederek önünü kesebiliyorsunuz, yani o ofis zaten listeye geçmiş oluyor. Çünkü öğrenciye verdikleri işlerin niteliği de çok önemli, yani gerçekten ofis iyi bir ofis olabiliyor, mimarlık açısından da uygulama açısından da çalışmaları takdire değer olabiliyor. Ancak bazı riskleri, özellikle şantiye stajlarında bazı riskleri almak istemedikleri için öğrenciyi çok da fazla sahaya indirme yoluna gitmiyorlar, o da tabii bizim açımızdan stajın tanımını tam yerine getirmemiş oluyor.

Onun için neler yaptık? Bir kere kendi açımızdan şunu öncelikle değerlendirmek istedik, işi karşı tarafın da tanımlamasını istiyoruz. Yani öğrenci yapacağı işi çok kısa tanımlıyor, işte mesela şu ofiste iç mimarlıkla ilgili çalışmalara katkıda bulunacağım, acaba ofisler kendi tanımlarını verebilirler mi dedik. Yani bu süre içerisinde öğrenciye ne sağlayacaklar, neyi öngörüyorlar, yani öğrencinin hangi çalışmayı yapmasını öngörüyorlar ve ayrıca bu eğitimin bir parçası olarak görülüyorsa hangi eğitimi de verecekler, o da bizim için önemli. Çünkü orada bir anlamda büroyu ya da ofisi desteklemeye gitmiyorlar, aynı zamanda bir de eğitim alıyorlar, çünkü bunun iki ayağı var. Bir de geri bildirim için öğrencilerden ayrı bir form istemek üzere hazırlık yapıyoruz. Yani çalıştığınız staj yeri size ilk önceden tanımladığı, staja başlarken tanımladığı işi gerçekten size tanımladığı formatta yerine getirdi mi, yani size tanımlanan iş programınız gerçekten gerçekleşti mi, neler öğrendiniz, beklentilerinizi karşıladı mı diye soruyoruz. Çünkü şu anda notlama sisteminde stajı yürüten kim ise o notluyor öğrenciyi, ama öğrencinin bu staj yerini notlaması yok. O bizim için çok önemli bir geri bildirim. Şu anda

çalıştığımız konulardan birisi bu, yani bu karşılıklı geri bildirim, tabii öğrencinin de çalıştığı yer hakkında bize bir bilgi vermesi lazım. Yani o yüzden onu çok iyi değerlendiremiyoruz. Bir de tabii ki gerçekte yapılmayan stajların bir şekilde önüne geçmemiz gerekiyor, bu da bir gerçek. Bir staj yapılıyor gözüküyor, ama belli bir yüzde üzerinde konuşulmasa bile ya yapamıyor, ya yapılmıyor. Dediğim gibi mesela şantiye stajlarındaki risklerden ötürü öğrenciler bir kişinin denetiminde gelip çok kısa bir süre içinde fotoğraflarla belgeleme yapacak kadar kalıp geri döndükleri stajları biz biliyoruz, onun bir şekilde önüne geçmemiz gerekiyor. Şantiye stajlarına belki yardımcı olabiliriz diye biz iki senedir uygulama atölyesi adı altında yazın öğrencilerimizle bir uygulama gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Mimarlık Fakültesinin hocaları yaklaşık bir beş altı aylık bir süre içinde hazırlanıyorlar bu çalışmaya ve bir bölgede bir ayağı da sosyal sorumluluk projesi olacak şekilde, yani biraz daha ödüksüz eyleme giriyor tabii, çünkü notlama yok, şantiye stajı olarak kabul edip öyle bir uygulama başlattık. Ancak tabii bu biraz sponsor marifetiyle yürüyen bir çalışma olduğu için ne kadar devam ettirebiliriz, biz de bilmiyoruz. Yani programımıza resmen alabilmiş değiliz bunu, ama her sene devam ettirmeye çalışıyoruz. Bu sene üçüncüsünü yapacağız, ama tabii çok küçük bir grubu kapsayabiliyor. Yani 45, 50 kişiye şantiye stajı imkânı sağlayabiliyoruz.

HALUK ZELEF- Toplamınız kaç kişi?

GÜL ÜNAL- 150 küsuruz sanırım, yani kapasitemiz de fazla.

SALONDAN- Yaklaşık üçte birine sağlıyorsunuz.

GÜL ÜNAL- Evet, ama dönemleri farklı olduğu için birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar şantiyeye stajyer kabul ediyoruz kendi yaptığımız uygulamada. Araştırma stajlarımız da şu anda bu seneden itibaren büro stajının içinde sayılmaya başladı, özellikle tarihi dokuda yapılan belgeleme çalışmalarında üniversitede anabilim dallarının yaptığı çalışmaları bu kapsam içinde değerlendiriyoruz, onlarda staj çalışması yapılıyor. Yani bu sene biraz daha hız kazandı, hatta özellikle yaz çalışmaları için çok sayıda da başvuru oldu. Arkeolojik çalışmalara destek veren, mimarlık desteği veren grubumuzla, belgeleme çalışması yapan, özellikle Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Sektörü Projesi gibi önemli projelere destek veren öğretim üyesi arkadaşlarımız o açığı da kapatmaya çalışıyorlar, öğrencilerin staj yeri bulmayla ilgili zorluklarını karşılamaya çalışıyorlar. Bizde şimdilik durum böyledir.

AYSU AKALIN- Şimdi bizde son iki yılda değişen bir şey yok, nasılsak aynen öyle gidiyoruz. Aslında şöyle, bizim bir avantajımız var, piyasada deneyimi olan, ofisi olan, ama bize part time katılan oldukça büyük bir destek var, iyi bir destek var, bu mimarlar 30'un üstünde. Mürşit Gündaylar, Yakup Hazan'lar, Hasan Özbay'lar, hepsi bizde, şimdi öğrencilerin büro stajında pek sorun olmuyor. Yani şu sıralar, bu sene onu ciddi bir boyutta gördük, hakikaten işleri yok, ama gene de mesela yarışma çıktığı zaman yedi kişinin çalıştığı oluyor bir Yakup Hazan'ın bürosunda. Tercihini öğrenciye bırakıyoruz, zaten hoca ellerinin altında, bir de hocaya güveniyoruz, bir şüphemiz olmuyor, acaba öğrenci orada çalıştı mı çalışmadı mı şüphesi

olmuyor, yerleşebiliyorlar. Bir kısmı yazın memleketime gideceğim diyor, orada sıkıntı oluyor. Yani ona biz hayır, gidemezsin, kal, burada yapacaksın diyemiyoruz. Yani şu işsizlik durumunda da öyle bir yaptırım zor bir şey, olmuyor, memleketinde yapıyor. Yurtdışından gelen öğrencilerimiz var bizim de, Bulgaristan, Macaristan, onlar kendi ülkelerinden getirdiler, kabul ettik, ama onu da denetleme şansımız yok.

Bizim formumuzda şöyle bir şey var, yani staj başında büroda yapılmakta olan proje konuları, bir de staj süresince yapılacak olan konuları bize büro sahibi saymak zorunda. Yani nasıl bir planla bu çocuğu alıyor, çünkü bizde süre 30 gün büro, 30 da şantiye, bunu belirtmek zorunda. Değişebilir, önemli değil, hani dosyanın içiyle sonra bunun başındaki formu çok match etmiyoruz (*eşleştirmiyoruz*), ama tanımadığımız bir büroda da neyin yapıp, neyin yapılmayacağını görmek hoş oluyor. Bazen büro stajı diye giriyor mesela, kesin hesap yapacağım diye yazıyor burada, biz onları kabul etmiyoruz. Yani kesin hesapla büro stajı şantiye stajına dönmeye başlıyor, çizim olsun, daha çok çizim yapsın, tasarım yapsın, o tür şeylere bakıyoruz. Şimdi şantiye stajında tabii daha zor, biz de zorlanıyoruz şantiye stajında, ama yöntemimiz aynı genelde, sonra da bir formumuz var şöyle, öğrenciye verdiğimiz, işte yazım kuralımız, vesaire. Sizin de dediğiniz gibi büro öğrenciye notlatılmıyor, ama bu notlamada ben isterdim ki bu staj dosyaları başarılı-kalır şeklinde olmasın da biz buna not verelim, belki o zaman öğrenci buna daha sıkı sarılır, onu gerçekten gönülden isterim. İkinci şey de öğrencinin bu notlama işi, büroyu değerlendirme işi herhalde kendi notunu aldıktan sonra olmalı belki de, yani eğer onu önereceksek, çünkü kendi notunu, staj notunu görmeden önce büroyu adil bir şekilde notlamayacaktır diye düşünüyorum.

GÜL ÜNAL- Ama güvenmek durumundayız herhalde, meslek etiğine daha önceden artık yavaş yavaş alışmalarında fayda var.

AYSU AKALIN- Büro stajında bildiğiniz bir büroya zaten o büronun notlanması fazla önemli olmuyor, güvendiğiniz, bildiğiniz, hakikaten her gün birlikte çalıştığınız, haftanın iki günü sekiz saat birlikte çalıştığımız mimarların bürosuna gidiyorlar genelde, öyle bir sıkıntı yok.

HALUK ZELEF- Ama sizin okulunuzun öyle bir avantajı var, diğer okullarda böyle bir şey yok.

AYSU AKALIN- Evet, gerçekten o açıdan avantajımız var, genelde de yarışma projesi, vesaire çiziyorlar, maket yapıyorlar. Dosyalarda şey hoşuma gidiyor, mesela bazıları bunu resimleyerek koyuyor, işte yorgun bir yarışma projesi çizerken, vesaire, gerçekten aktif bir şekilde onun katıldığını biliyorsunuz. Son zamanlarda bakarsanız bayağı da yarışmalarda birincilik ödülleri bizden hemen mezun olmuş öğrencilerimiz, Yozgat, Bitlis, İstanbul, bu Beyoğlu Tiyatrosunun birincileri bizden daha yeni bir yıllık mezunlar. En son bir tane Denizli'deki yarışma da öyle, o kızcağız mezun olalı bir yıl oldu. Hakikaten biz çok övünüyoruz, biz bir şey yaptık, çok etkilendiler. Pınar Dinç Hocamız organize etti, Mimarlığa Yarışanlar diye bir dizi oldu, belki duymuşsunuzdur, çok güzel bir dizi oldu. Her perşembe gelip seçti içinden ve kitabı çıkıyor onun, TÜBİTAK'tan da destek var. Orada gelip oturup

izleyenler birinci oldular yarışmada, öğrencileriyle yeni mezunları teşvik amacıyla, bizim tabii yarışmacı mimarlar çoğu gelen bu part time (*yarı zamanlı*)lar. Onlardan Mürşit, Cem Açikkol, Hasan Özbay gelip orada yaklaşık 10, 15 tane sunuş yaptılar. Tabii bu da öğrencileri yarışmalara girmeye teşvik etti, son zamanlardaki durum bizi de böyle bayağı mutlu ediyor. Büroda öyle bir sıkıntımız yok, ama ben gidişattan da çok memnun değilim. Yani başarılı başarısız bir şekilde dolduruyor, yazım kuralına uymuş mu diye bakıyorsunuz, açıp telefonu denetlemiyoruz. Onu yapmadık, yani bilmediğimiz bir büroya yapıyoruz, ama birebir böyle hafiyeciliği kendime pek yakıştıramıyorum.

SALONDAN- Peki, mesela hiç düzelttiğiniz staj dosyası oluyor mu?

AYSU AKALIN- Oluyor, çok, mesela benim önüme bir dönemde 45 tane dosya geliyor, bir senede (senede bir kez oluyor zaten), onu da okul, Şubat tatilinde notların girilme tarihinde bu notları girin diyor. Biz de büro ile şantiye aynı paralelde. Şubatta o tarih aralığında notlar açık oluyor tatile gitmeden, o aralıkta bu notları girmek zorundayız, orada notları giriyoruz. Reddettiklerimiz oluyor, kural dışına çıkmış, mesela sadece proje koymuş, hiçbir şeyi anlatmamış. Hâlbuki biz yazım kurallarında diyoruz, anlatarak, projelerle, görsellerle, görselleri arkaya depo gibi koymayın. Mesela formatını verdik, maksimum kağıt boyutumuz A3, A3'ün içinde düzenlenecek. Çünkü bir yığın proje destesi görüyorsunuz, hakikaten onun bir anlamı olmuyor. O projenin içine girerek anlatmalarını istiyoruz. Formata bağlı, formatın dışında genelde sadece proje koyanları ettik, sıkı tutunca ciddi geliyor. Projede zaten çok ilginç, büro stajında siz de bilirsiniz, birebir sıfır projeyi başından sonuna o çocuğun yapması mümkün değil, yani büro sahibi tasarlıyor, bu çocuk da öğrenci onu bir şekilde kaleme döküyor, zaten genelde bilgisayar çıktıları. Yani onu o çizmemiştir, çizmiştir diye şüpheye düşmüyorum ben çoğunlukla, bakıyorum bildik mimar, zaten mimar vermez bunu dosyasına koymasına için diyorum. Bir de her sayfasına paraf attırıyoruz, mesela öyle bir şeye atmaz, ama bilmediğimizde hakikaten düşüp aradıklarım oldu. Geçen sene birkaç büroyu aradım, işte Semanur'u da o vesileyle buldum. Burada mıydı, çalışıyor muydu, diye aradım, mesela bir tanesini yakaladım, büroya hiç uğramamış bile, sadece kaydı var, dosya getirmiş, reddettik.

HALUK ZELEF- Peki, karşı taraf niye ona olur demiş?

AYSU AKALIN- Göndermiş, bir de şeyi yok, öğrencinin notlama formu gelmedi bize, gelmeyince ben anladım, zaten not vermemiş, ama dosyayı teslim etmiş, notum da gelecek diye bekliyor. Ofis aslında onay vermemiş, oradan da bir elemana paraf attırılmış, öyle yakaladım. Böyle de formlarımız var, resimli, başında doldurulan, büronun doldurduğu, gönderdiği, formatımız aşağı yukarı aynıdır, farklı bir şeyimiz yok, ama şantiye stajı olarak evet, son yıllarda değişti. Mesela o dediğim Hasanoğlan'daki sanal ev staj olarak yoktu, şimdi kazı, rölöve, restorasyon, bir de kış okulunun workshop'u zannedersen o da şantiyeye saydıramadım. Bir kredili ders oldu, ama henüz staj olarak görünmüyor, o zaten iki hafta

sürüyor. Artık kazı ve rölöveler giriyor, çünkü bizde de restorasyon bölümünden çok iyi hocalarımız var, onlar bu tür çalışmalar yapıyorlar, artık buna kapıyı açtık, durum bu. Tabii burada sizin saydığınız çok değişik başlıklar var, ilginç başlıklar var. Ben bir kere anlayamıyorum, mesela İstanbul Kültür Üniversitesi bunu düzenliyorsa başından sonuna Kültür Üniversitesi'nden birinin burada yer alması lazım, çünkü kurultayda o kişi hesap verecek değil mi Hocam? Yani olması lazım, ilginin az olması bizim sonuçta fazla bir karar çıkartmamamıza neden olur.

METİN KARADAĞ- Ama şöyle, geçen sefer öyle tesadüf olmuştu, ama atölyelerde kesin hangi okulda yapılıyorsa o okuldan birisi temsil eder gibi bir şey yoktu. Yani diğer atölyelere bakarsak farklı farklı isimler de olabiliyor.

AYSU AKALIN- Atölyeyle neyi kastediyorsunuz?

METİN KARADAĞ- Mesela staj atölyesi bunlardan bir tanesidir. Kurultay Yıldız Teknik Üniversitesi'nde yapılırken staj atölyesinde atölye yürütücüsü Yıldız Teknik Üniversitesi'nden olacak diye bir şey yoktu.

HALUK ZELEF- Bizde ODTÜ'dekinde bizim okulumuzun mensuplarıydı bu atölyelerin başlarındaki kişiler.

METİN KARADAĞ- Diğerlerinde böyle bir şey yoktu, belki ODTÜ'ye özel öyle gerçekleşmiş olabilir, ama olmasında tabii ki yarar var.

AYSU AKALIN- Yani burada birtakım kararlar alacak, bu da eğitim sürecine yansiyacaksa burada her üniversiteden zorunlu bir katılım olması lazım.

METİN KARADAĞ- Buradaki konuşmaların tümünün bant çevrimi web sayfasına konuyor zaten, burada katılmayanlar da oradan bakabiliyor. Mesela "Mimarlık Hizmetlerinde Kalite Güvencesi" atölyesinin bant çözümleri konuldu. Önceki kurultaylarda da zaten bütün atölyelerin bant çözümleri konuluyor oraya, herkes oradan izliyor.

AYSU AKALIN- Önemli olan izlemek değil de, önemli olan katılıp durumu yorumlamak, ileriye nasıl adım atacağız? Çünkü Haluk Bey de saydı, bir sürü başlık var burada, şimdi bunları herhalde sıraya koyup bu başlıklar üzerinden nasıl adım atacağız onu konuşacağız herhalde burada.

İLKER ERTUĞRUL- Ben isterseniz Kurultay süreciyle ilgili biraz bilgi vereyim. Biraz önce şu broşürleri size verdim, bunların içerisinde farklı gruplar da var, isterseniz ona şöyle kısaca bir göz atalım. Tabii eğitim Kurultayının beşincisi yapılıyor, Staj Komisyonu da aslında ilk kurultaydan beri çalışma yapan, yürütülen bir oluşum. Bu dört kurultay sürecinde iki tane önemli çıktı oldu. Bunlardan bir tanesi MİAK dediğimiz "Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon Kurulu", bir diğeri de "Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi" bunu biliyorsunuzdur. Şimdi aslında staj dediğimiz çalışma alanı da diğerlerinden çok fazla bağımsız değil, yani nasıl değil? Mesela biraz önce konuştuğunuzun arasında staj yapılan yerin niteliği konusunda bazı endişeler vardı. Şimdi Mimarlık Akreditasyon Kurulu bu üniversiteler arası denklikleri ölçerken

aynı zamanda eğitim sürecinin tamamını kapsayan diğer paydaşları da ölçme yapması gerekiyor belki. Çünkü Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Eğitimi Çalışma Grubunda biraz önce Haluk Beyin de bahsettiği 3+2, 4+1 gibi modeller konuşuluyor, bunlar ne üzerinden konuşuluyordu? ACE, Avrupa Mimarlık Örgütünün sunmuş olduğu 11 kriteri, MİAK (Mimarlık Akreditasyon Kurulu) da en son 35 kriter olarak belirlemişti. Bu 35 kriter bir mimarlık öğrencisinin eğitim sürecinde mimarlık mesleğini uygulayabilmesi için sahip olması gereken bilgi ve beceriler bütünü olarak tanımlanıyor.

Bu bilgi ve beceriler bütünü tanımlarken tabii ki sadece mimarlık fakültelerinde verilen eğitimler değil, staj da bunun destekçisi olacak şekilde. Son konuşulan konu da, yani mutabakata varılan konu da 3+2 gibi bir şey değil, 4+ bir model. Yani en azından kesintisiz olarak dört yıllık sabit bir eğitim, artısı üniversitelerin kendi özgün kimliğine göre belirleyecekleri programlara göre. Yalnız minimum aranan kredi de 300 kredi olarak tanımlanıyor, 4 yıl zaten bunu 240 kredi olarak belirliyor, kalan 60 krediyi de artı bir yıl, artı 1,5 yıl, artı iki yıl gibi üniversiteler kendi programlarına göre belirliyor. Ancak tabii bu eğitim süresinin uzaması da üniversitelere bir artı değil eksi de getireceği söz konusu. Çünkü tercih edilme aşamasında öğrenciler açısından biraz olumsuz etki de yapacaktır.

Şimdi hem 4+1 gibi bir eğitim süresinden bahsedilirken bir taraftan da bu biraz önce saydığım MİAK ve SMGM gibi çıktılar sağlanmışken Mimarlık Eğitim Kurultayı 5'in başka bir çıktısı olması hedefleniyor, bu da biraz önce Metin Beyin söylediği "Meslek Pratiği ve Mesleğe Kabul Kurulu". Bu kurul uygulamaya geçecek gibi görünüyor ve geçtiğinde de şöyle bir şey var.

Eğitimden sonra 52 haftalık staj söz konusu ve bu staj da nerede yapılacak, nasıl yapılacak, bunun altyapısı var mı? Çünkü Mesleğe Kabul Kurulu adından bahsettiğiniz anda şu anda yılda yaklaşık 2 bin mimar mezun oluyor. En az 2 bin tane mimarı karşınıza alıp bunları bir yerlere yerleştirmek gibi bir zorunluluğunuz ortaya çıkıyor ki kayıtlara (kontenjanlara) baktığımızda, bu yıl mimarlık fakültelerine, mimarlık bölümlerine giren öğrenci sayısı 2635. Yani 2600 gibi bir rakam çıkıyor ki bu da dört yıl sonraki ortalama mezun sayısını veriyor. Dolayısıyla bir sürü problemler ağı çıkıyor, yani bizim staj konusunda biraz önce sizin saydığınız önerileri sunarken bu bütün içerisinde belki değerlendirmek gerekecek, bizim İstanbul'da yaptığımız MSR çalışmaları zannederseniz geçen çalışmalarda da bahsedilmiş. Açıkçası ben 2002 yılında mimarlık bölümüne girdim, çok da yeni sayılırım bu konuda, ama 2003 yılında hemen Mimarlık Eğitim Kurultayı 2 süreciyle bu konuları takip etmeye başladım. Hatta ilk sunuşum da kendi üniversitemde, Mimar Sinan Üniversitesi'nde bu Mimarlık Eğitim Kurultayı 2'nin staj atölyesiyle ilgiliydi. Burada İstanbul'da yapılan MSR çalışmalarını anlatmıştım. MSR çalışmalarını kısaca özetlersek anlık öğrenme biçimi diyebiliriz. Yani yaza bırakmadan, şantiyelere bırakmadan, böyle 30 günlük süreyi aramadan öğrenim sırasında paralel staj modeli. Örneğin bizim nasıl problemimiz olmuştu? Yapı dersinde temel çizerken, ya da pilye demirini, düz demiri vs. öğrenirken bunlar nedir, ne değildir, ezbere çizmemek için

hemen arkadaşlarla organize olup, Mimarlar Odasıyla ilişkiye geçip anında bir staj yeri bulup o hafta içerisinde neyin ne olduğunu görüyorduk, bir sonraki derse o bilgiyi almış olarak giriyorduk. Yani bir sonraki yaz sezonunu beklemiyorduk staj için- öğrenmek için. Tabii bu rölöve konusunda da olabilir, bir kentsel çalışma örneğinde de olabilir, hatta bu çalışmalar sayesinde ben yaz stajımı Alliano antik kent kurtarma kazılarında arkeolojik rölövelerle yapmıştım, bir çevre de edinme şansım olmuştu. Yani bir yıl boyunca öğrenilen bilgileri yaza bırakmaktan ziyade belki Haluk Beyin de söylediği gibi yazın çalışırken bir büroda çalışmak, okul sürecinde bir büroda çalışma ya da bu tip MSR çalışmalarında aslında sonuçta öğrenmeyi temel aldığı için, hedef aldığı için nitelikli ve değerlendirilmesi gereken bir sistem olduğunu düşünüyorum. Diğer 52 haftalık eğitim sonrası meslek pratiği yapma alanı gibi, yani tıp fakültelerinde dediğiniz gibi ya da diş hekimliği fakültelerinde uygulama alanıyla birebir bir eğitim yapılıyor. Yani ilk birkaç yılda dersleri görüyorsunuz, lisans eğitiminizi alıyorsunuz, ama sonra hastanede uygulamayı görerek, diş hekimliği fakültesindeyse insanın dişine dokunarak, yani mesleğin içinde olarak yapıyorsunuz. Aynı şekilde mimarlıkta da öyle, yani dört yıllık ya da beş yıllık eğitim süresince anlık, belki haftanın bir günü okulda değil, bu staj yerlerinde geçirilmeli, yani staj belki o şekilde yapılmalı, 52 hafta da bu şekilde doldurulmalı denilebilir. Bir de direkt mimar olarak demeyelim de öğrencilerin şöyle bir kaygıları olabiliyor. Bazı yerlerde izne ayrılan mimarın yerine mimarlık öğrencileri kullanılıyor ve onların yaptığı işler yapılıyor, ama hiçbir şekilde bu maddi kaynağa çevrilmiyor.

AYSU AKALIN- Nasıl yani, nerede, izne ayrılan hocanın yerine öğrenci mi?

İLKER ERTUĞRUL- Hayır, hocanın değil, mimarın. Yani büyük bir şirket düşünün, bir mimarı izne ayırıp onun yapacağı çizimleri yaptırıyor. Tabii bunun için dördüncü, beşinci sınıf arıyorlar, o şekilde kullandıklarını düşünenler de var, ama dediğiniz gibi bir staj yerine gitmeyip staj saydıranlar da var. Ancak dediğim gibi stajı zorunlu olmaktan ziyade eğitimin bir parçası olarak düşünüp belki anlık eğitime, mesela Sürekli Mesleki Gelişim Merkezine baktığımız zaman burada paneller düzenleniyor, insanlara krediler veriliyor ki meslek sonrası eğitimle ilgili, bu meslek içi eğitime de dahil edilebilir. Yani bu tür konferanslarda ya da eğitim paketlerinde alınan eğitim de sonuçta o mesleğin içerisinde. Hatta belki üniversitede hiç öğretilmeyen (örneğin) binalarda enerji etkin yapılarla ilgili çıkan bir yönetmelik üzerine bilgi sahibi olmak ya da Yangın Yönetmeliği üzerine bilgi sahibi olduktan sonra mezun olmak diğerlerine göre bir avantaj getirecektir, ama şu anda bu staj süresinde hiçbir şekilde değerlendirilmeyen bir süreç. Belki biz staj atölyesi olarak burada eğer bir yerlere, lisans ve lisans eğitimi veya "Mesleğe Kabul Kurulu"na bir öneri paketi sunacaksak belki bu tip modeller üzerinde çalışıp bunların değerlendirmesini talep edebiliriz. Bu şekilde bir çalışma yöntemi olabilir, geleceğe de faydası olur diye düşünüyorum. Teşekkürler.

METİN KARADAĞ- Geçen kurultaydan bu yana ne değişti? Aşağı yukarı hem çok şey değişti, hem de hiçbir şey değişmedi

Şöyle, geçen Kurultayda MSR çalışmaları devam ediyordu, ama bu arada Mimarlar Odasının Öğrenci Üye Yönetmeliği çıkınca bu çalışmaya ara vermek zorunda kaldık. Çünkü öğrenciler herhalde bu alanla ilgili bir şeyler yapar diye bekliyorduk. Bir şey değişmedi, sadece şimdi staj açısından web sayfamızda insan kaynakları bölümü var. Orada hem öğrenciler, hem mimarlar, hem iş arayanlar, hem eleman arayanlar bölümleri var. Öğrenciler bize başvurduğunda oraya yönlendiriyoruz, mimarlar başvurduğunda oraya yönlendiriyoruz, artık insanlar alıştılar. Bazen faks gönderirlerdi, telefon ederlerdi o dosyaya koyun diye, şimdi artık doğrudan doğruya web sayfasından stajyerin şantiye ya da büro yeri bulma konusunu böyle bir öteleme gibi şeye çevirdik, ama bu öğrenci açısından soruna ne kadar çözüm getiriyor ya da mimar açısından ne getiriyor, ne götürüyor, onu bilemiyoruz. Sadece mazi olarak aklımızda kalan birkaç şey var, birçok şey var, ama geçen toplantıda da kısaca bahsetmiştim, 93 yılında ilk gönüllü öğrenciler bir araya geldiğinde Galata bölgesinde çalışmışlardı, isimleri öyle kaldı. 93 yılından 97, 98 yılına kadar Anadolu'da 10, 15 yerde çalışma gerçekleştirdiler. Galata'nın ardından İzmit Kapanca Sokak, Muğla Saburhane, Gaziantep hanlar bölgesi, böyle bir dizi çalışma vardı.

AYSU AKALIN- Bunlar hangi okulun öğrencileri?

METİN KARADAĞ- Karma, farklı okullardan, bunların arasında bir gönüllü Hocamız vardı Yılmaz Koyuncu, onun artı enerjisiyle hangi okuldaki öğrenci olursa onu o gruba katıyorduk. Yaz çalışmasında bir ya da birkaç bölgede çalışma oluyordu, 15'er günlük ya da birer aylık ve o çalışma sürecinde de öğrencilere mutlaka gittikleri yerde, nerede çalışılıyor, İzmit Kapanca Sokağı, buradan gidecek öğrenciler nerede kalacak? Öğretmen evi, Kültür Müdürlüğü vs. ile ilişkiye geçiyorduk, valilikle ilişkiye geçiyorduk, belediyeyle, şöyle işbölümü vardı. Mesela öğretmen evinde yatakhane olacak, yemeği belediye karşılayacak, bu tür şeyleri sözleşmelerle sağlıyorduk. Artı yöredeki sponsor olacak kurumlardan da maddi katkı olarak asgari ücretten az olmayan ücretler ödüyorduk öğrencilere. Yani profesyonel bir ruhla, gönüllü bir enerjiyle gece gündüz çalışıyorlardı. Çalışma bittikten sonra da bir şenlik düzenliyorlardı, sergi yapıyorlardı, vali geliyor, belediye başkanı geliyor, çalışma bitiyor. Hatta İzmit Kapanca Sokakta (galiba oraya 3 nolu Koruma Kurulu bakıyor) izniler alındı, onarım sürecini de izlediler, Kapanca Sokak tümüyle elden geçti eski tarihi dokunun olduğu bölüm.

Diğer yerlerde de aşağı yukarı aynı süreç gerçekleşti, artık öyle bir noktaya gelmişti ki Galata Grubundan bir öğrenciye işte şu belediyeden aradılar, çalışma yapacaklarmış, sadece biletini veriyorduk. Oraya gidiyordu, belediye temsilcileriyle görüşüyorlardı, yapılacak çalışmayı, süresini, kaç kişiyle yapılacak, ne kadar sürede hangi şeyler yapılacak, yatacak yer, valilikle, il kültür müdürlüğüyle görüşmeler, önümüze hemen dosya getiriyorlardı. Sadece tarihi vermek bize kalıyordu belediyeyle görüşüp, yani buradan yol paraları, onların harçlıkları, her şeyi aşağı yukarı öncelikli olarak kendi sorunlarını çözme konusunda deneyim sahibi olmuşlardı. Öyle bir noktaya geldi ki 96, 97 yılında çok sıkı arkadaş grubu oldular, o kadar sıkı arkadaş

grubu oldular ki aralarına kimse giremez oldu. Sadece aynı sınıftan kişiler bir iki girdiler, sonra bir baktık 97 yılında hepsi aynı anda mezun olmuşlar, hepsinin son sınıfta olduğunu anlayamadık. Mezun olunca öğrenci kaynağı, Galata Grubu ruhunu, çalışmasını, o alışkanlığı taşıyacak kimse kalmadı. Birden bire, düşünün! Aşağıda, kütüphanede dünyanın arşivi var. O arşivin düzenlenmesi, o çalışmaların sahiplenilmesi sürecini göz önüne getirin, sürekli doktora ya da yüksek lisans çalışması için bu yaptıkları 15 çalışma, örneğin Karaköy başlı başına odayı dolduracak kadar çalışma var, Kadıköy ya da Karaköy'deki binada duruyor arşivleri, her bir araştırma çalışmasına kaynaklık ediyor aşağıda. Gelip Galata grubu ya da çalıştığı yerlerle ilgili bilgi edinmek için.

Bu tabii sadece şey değil, tarihi bölgelerde rölöve, restorasyon yapıyorlar değil, arkadaş grupları oldukları için en iyi yerleri onlar kendi aralarında paylaşıyorlardı. Yani staj yerini en iyi neresiyse hemen birbirlerine pas ediyorlar, okul fark etmiyor, sınıf fark etmiyor. En iyi şantiye nerede var, biri öğreniyor, onlar kendi aralarında paslaşıyorlar, yani iyi işyeri elemesini kendileri yapıyorlardı. Yani böyle bir organik doku oluştu, bu böyle birdenbire kaybolunca biz panik olduk, bu kadar arşiv ne olacak ki korktuğumuz başımıza geldi. O arşivi ancak kolundan bacağından yakalayıp zorla getirip bir gönüllü ya da profesyonel bir çalışma gerçekleştirilebilirsek o külliyyat, Galata Grubu külliyyatını ancak onlar tekrar çözümleyip arşive katabilirler. Yoksa aşağıda rulolar, paftalar, çalışmalar duracak, zaten çalışmalar bittiğinde de her sene mutlaka bir şenlik yapıyorlardı. Yani yöre halkıyla yapılan işi benimsetmek, ilk gittiklerinde bunlar burada ne yapıyorlar diye bir yabancılık çekiliyorlardı, ama yapılan çalışmaların sergisi, öyle bir şenlik düzenlenmesi çalışma alanlarını da sahiplenmeye getiriyordu. Bildiğimiz büro, işte 45'erden 90 gün ya da her neyse, o stajları birinci sınıftan son sınıfa kadar o kadar çok tekrar yapma imkânı buluyorlardı ki öğrendiklerini pekiştirme alanını sürekli diri tutan bir şey oluyordu. Yani siz doğrudan doğruya onlarla ilişkiye geçemiyorsunuz, ama onlar kendi aralarında çok sıkı bağ kuruyorlar.

AYSU AKALIN- Peki, şimdi yapamıyor musunuz?

METİN KARADAĞ- Yapamıyoruz, çünkü o kaynak, o kök kaynak kendi kendini tüketti. Bizim de aklımıza öyle sürekli birinci sınıfları eklemek diye bir şey gelmedi, 98 yılında bunu sıfırdan nasıl yaparız da tekrarlarız dedik. İşte o "Mimari Stajda Rotasyon" diye içinde staj da olan tanım ortaya çıktı. Galata Grubuna 93-97 yılı arasındaki dört beş yıllık süre içerisinde yaklaşık 300 öğrenci katıldı bu çalışmalara. Yıllık ortalama 50, 60 civarındaydı, ama sonradan biz İstanbul'daki özel okullarla birlikte baktığımızda 3 bine yakın öğrenci vardı. Yani bir Galata Grubunun yıllık ortalaması 50'siyle 3 binin farkı bu hizmetin, bu kaliteli eğitim pekiştirme modelinin yayılması için oradan aklımızda kalan şeyler oldu. Birincisi hepsi aynı sınıftan olmayacak, demek ki birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü sınıf. Hepsi aynı okuldan olmayacak, demek ki farklı okullar, bu modeli sadeleştirdik ve 250 grupluk, yani şöyle söyleyeyim, 1998-2007 arasındaki dokuz yılda 5 bin öğrenciye, hepsinin kayıtları var, kayıt defterleri de arşivde

var, tekrar tekrar anlattık. Ancak okullardan bu konuda biz tam bir destek görmedik, yani tamam yapsınlar tarzında oldu.

Oysaki bir okulun öğrencileri geliyor, grup çalışması, mesela grup 33, Yıldız'dakiler katılıyor, Mimar Sinan'daki katılıyor, A okulundakiler grupta ismi olup da bizim okuldan bunu istemiyorlar dediği anda o grup çatlıyor. Halbuki Galata Grubu da beş kişiyle başladı, beş öğrenciyle başladı, halka büyüdü, büyüdü, bu hale geldi. Biz 3 bin öğrenciyi 250 grupta topladık, yani o muazzam bir şey oluyor, o regülasyonu, kayıt defterini yeniden hazırladım, oradaki rezonansı aklınıza getiremezsiniz. Açıkçası vaktimizi dokuz yıl boyunca meseleyi anlatmakla, tekrar tekrar anlatmakla geçirdik. Halbuki o çocukların bir gruba girdiğinde destek görmeleri gerekiyordu okullarından "devam edin" diye, o nüve, solüsyon oluştuktan sonra, Galata Grubu solüsyonu gibi her bir grup oluştuktan sonra onlar her yıl kendileri birinci sınıftakileri sistem gereği alacaklardı. Çalışma yeri konusunda da hiç sorun değil, onların kendi iletişim ağlarıyla akıl almaz derecede bilgi, iyi şey çabuk paylaşılıyor pekiştirme bakımından. Yani 70, 80 grup oluşturur gibi olduk, artık tek tek anlatmak yetmiyor, bunlardan 25, 30 tanesi çalışır hale geldi, bir 40 tane bülten çıkardılar, ama sürekli bu engellendi. Okuldan engellendi, yani öğrencilere engel olunması Galata Grubunun 40, 50, 100 misli bir dinamik oluşacaktı.

SALONDAN- Sizce engelin türü nedir, mesela bizden çok sayıda öğrencinin katıldığını biliyorum.Yani acaba başlangıçtan birlikte bir organizasyon yapılsaydı hocaların da katılımı olan, öyle bir şey olabilir miydi?

METİN KARADAĞ- Tümüyle Okullar Birliğinden gelinerek Staj Komisyonu temsilcileriyle görüşüldü, o broşür kaynaktan yok.

SALONDAN- Çünkü ben hatırlıyorum, o çok başarılı bir çalışmaydı.

METİN KARADAĞ- Yıldız'dan İhsan Bilgin, Hakkı Hoca da vardı, Nesrin Dengiz, Emel Ardaman, yani Staj Komisyonundaki hocalarımız tamam, devam edelim dedi. Ama genelde sanki bu çalışma Odanın çalışması gibi algılandığı için Odaya olan tepki mi bu, her neyse, böyle bir olumsuz şeye dönüştü, ama yapılan çalışma o kısa sürede az sayıda grubun yaptığı çalışmaları bültenlerinde aktardılar. Bültenlerden örnekler şu an yok, ama şimdi mesela geçtiğimiz birkaç ay önce Kıbrıs'tan bir öğrenci aradı. Web sayfasından okumuş, biz kendi okulumuzda, Yakın Doğu Üniversitesinde bu çalışmayı başlatmak istiyoruz, ne istiyorsunuz destek olarak, biz her türlü desteği vereceğiz dediler. Grup 851 olarak ilk bültenlerini de bugün gönderdiler, ilk gruplarını oluşturdular, yani 851'le 900 arasındaki sıra nolu 50 grupluk Kıbrıs'taki dört beş okul için düşünmüştük, ilk grup çıktı. Geçenlerde Nuran Kara Hocamız aynı zamanda Yakın Doğu Üniversitesi'ndeymiş, öğrenciler ona da danışmışlar, Nuran Hanım davet etti, 4 Martta bir 50, 60 kişilik sınıfta bu süreci baştan İlker anlattı, yani meselenin gazilerinden diyeyim.

AYSU AKALIN- O da mı ekipteydi?

METİN KARADAĞ- İkinci nesil MSR.

AYSU AKALIN- MSR ne demiştiniz?

METİN KARADAĞ- Mimari stajda rotasyon, yani modelin işleyişi şöyle, birinci sınıftayken öğrenci girdiği zaman gruba TC kimlik numarası gibi, mezun oluncaya kadar aynı grupta kalıyor. Okulda hani 35'erden 70, 45'erden 90 gün gibi bir staj dönemine gerek kalmaksızın dört yıl boyunca her fırsatta grubuyla her çalışmaya katılıyor. Defalarca büroda çalışıyor, yaz çalışmalarına katılıyorlar.

AYSU AKALIN- Bu rotasyonda ekip başı kim?

METİN KARADAĞ- Kendileri belirliyorlar.

AYSU AKALIN- Ama böyle bir haberleşme, bir araya gelmeyi kim sağlıyor?

METİN KARADAĞ- İletişim ağları var, elektronik mail, her bir grubun kendi iletişim ağı var.

AYSU AKALIN- Peki, üniversite ne yapıyor böyle bir durumda, üniversiteye düşen görev ne oluyor, sorumluluğu ne?

METİN KARADAĞ- Üniversite sadece teşvik etseydi yeterdi, sadece yolunuz açık, ne istiyorsunuz deseydi yeterdi.

AYSU AKALIN- Dosya mı dolduruyorsunuz o dönemki çalışmanın bitiminde, herkesin bir bülteni mi oluyor, ne kadar başarılı olunduğuna hoca nasıl karar veriyor?

METİN KARADAĞ- Şöyle, her grup için, mesela İstanbul için diyorum tüm öğrenciler katıldığında her biri 10, 15 kişilik 250 grup oluşuyordu.

AYSU AKALIN- Ama sonuçta bir grup çalışması çıkıyor, hoca onu nasıl değerlendiriyor, üniversite olarak mesela Mimar Sinan bireysel nasıl başarılı, kalır ya da geçer diyor?

HALUK ZELEF- Okula sunmuyorlar bu çalışmayı anladığım kadarıyla.

METİN KARADAĞ- Herkese sunuyorlar.

HALUK ZELEF- Ama yani bu staj kapsamında sunmuyorlar değil mi?

METİN KARADAĞ- Hayır bu zaten staj kapsamında kabul edilmiyordu, biz de edilmesini bu kadar önemsemiyorduk. Çocuk nasılsa gidiyor, 35'erden 70 gün bir büroda stajı yapıyor, okuldan istenen stajı yapıyor, arada çıkıyor gidiyor. Bu model birinci sınıftan son sınıfa kadar öğrencinin grubuyla yaptığı bir model, çünkü defalarca çalışmaya katılıyor.

AYSU AKALIN- Ama bunu sadece yazın yapmıyorsunuz anladığım kadarıyla, sürekli, Şubat tatilinde, boşluklarda o işle sürekli ilgileniyorsunuz.

METİN KARADAĞ- Hafta sonları onların bir araya gelişlerini görseniz heyecanla bu işi yapmak için.

AYSU AKALIN- Peki, bu şantiye işi gibi bir şey oluyor değil mi?

METİN KARADAĞ- Şantiyeleri de paylaşıyorlar.

AYSU AKALIN- Büroda çalışacağınız zaman, çizim işleri, vesaire, nereyi büro olarak kullanıyorsunuz?

METİN KARADAĞ- Tek tek gidip bürolarda çalışıyorlar, tek tek şantiyelerde çalışıyorlar, ama en iyi çalışma yerini onlar kendi aralarında paylaşıyorlar. Grup halinde gidip çalışacak yerleri ayrı, yani yaz çalışması ya da Şubat çalışması ya da hafta sonu çalışmaları, grup olarak yapacak çalışmaları da bültenlerinde anlatıyorlar, tek tek kişisel çalışmalarını da anlatabiliyorlar. Kesintisiz bir rapor sunma var.

AYSU AKALIN- Peki, bunu staj olayına çevirerek aktardığınız zaman nasıl formüle edilebilir?

METİN KARADAĞ- Dört yıl içerisinde okul iki şey istiyor, birincisi iki ay büro stajını yap, bir de...

AYSU AKALIN- Yok, sizin anlattığınız MSR nasıl, mesela formüle edilerek staj olarak kabul edilebilir mi, üniversitelerde staj formülü olarak önerilebilir mi?

METİN KARADAĞ- Bütününü kabul eder, etmez, onu bilemiyorum, üniversitenin takdirine bağlı, ama üniversiteden bizden sürekli istenen şunu sağlıyorsa, yani 35'erden 70 günü sağlıyorsa gerisi bizi ilgilendirmiyor diyor. Halbuki o solüsyonun tamamını biz üniversiteye yansıtıyorduk.

GÜL ÜNAL- O sanırım sayıyla ilgili bir endişeden ziyade bir proje sürecini başından belli bir aşamaya kadar takip edip edememeleriyle ilgili bir sürece bağlı diye düşünüyor o süreler.

METİN KARADAĞ- Dört yıl içerisinde defalarca farklı projelere katılıyorlar.

GÜL ÜNAL- Tabii ki, muhakkak, ama böyle bir süre verdiğiniz zaman onun mantık olarak karşılığı beklentimiz profesyonel bir grubun eşliğinde, o modeli de görerek belli bir süre içinde bir projenin belli bir aşaması nasıl değişiyor, onu örnekleme şansları oluyor. Yani o sürenin verilme amacı o aslında, yani o mantıktan dolayı kaynaklandı. Tabii ki sizin yaptığınız çalışmalar çok önemli çeşitliliği görebilmeleri, farklı gruplarla bir arada olabilmeleri açısından. Ama çok uzun zamandır konulmuş olan o sürede bizim beklentimiz, bir projenin başından beri (tabii tamamını görme şansları olmuyor o süre içinde ama mümkün olduğu kadar) ekipler nasıl çalışıyorlar, kendilerinin onun içindeki sorumluluğu ne oluyor ve bir projenin belli aşamalarına nasıl hâkim olabiliyorlar, ancak belli bir süre çalışınca onu anlıyorlar. O bile tabii yeterli olmuyor aslında. 30 günlük süre ya da 45 günlük süre bunun için yeterli değil, ama en azından sürecin belli bir kısmını gözlemleyebilmeleri açısından, (staj yürüttüğüm için oradan da belli bir tecrübeme dayanarak söylüyorum) hakikaten daha uzun olmasını istedikleri, yani tanımlanmış bir işi daha uzun süre için görmek istedikleri zamanlar da oluyor öğrencilerin. Mesela bizim şantiye stajlarında biz fiziki performanslarını da düşünerek birebir çalıştıkları için 30'la sınırlı tutmaya çalışıyorduk, çoğu iki ay süresince çalışmak istiyordu. Çünkü sonra kısmı, sonunu görmek istiyorlar, o sürece hâkim olmak istiyorlar. Yani bir organizasyon nasıl başlıyor, projeler nasıl applike ediliyor, hangi aşamaya nasıl geliyor, oradaki ilişkiler nasıl geliyor ve sonuna nasıl geliyor, bunu görmek istiyorlar. Belki mantık o şekilde olduğu için illa 30 veya 60 gün olmasındaki kasıt bir anlamda da o aslında. Yani olmazsa olmaz değil tabii, mutlaka bu sizin bahsettiğiniz MSR çalışmaları çok önemli çalışmalar, anlık çözümleri öğrenebilmesi.

METİN KARADAĞ- Yalnız o değil, öyle bir yanlış anlaşılma olmasın, yani öğrenen organizasyon solüsyonu oluşturduğunda sizin okul olarak istediğinizin fazlasını defalarca yapabiliyor. Yani süreç içerisinde sadece okuldan benden 35 gün büro stajı istedi, onu yaparım, sonra çekilir giderim değil, o 35 günlük birkaç kez o dört yıl içerisinde tekrarlama ve uygulama imkânı yaratıyor grup. Çünkü gruba sizin yeni bir şey öğretmenize gerek kalmıyor, onlar birbirleri arasında o dayanışmayla gruba yeni katılana aktarma bakımından o fikir solüsyonu oluştuktan sonra hiç dokunmanıza gerek yok. Onlar zaten size getirip bültenle hesap veriyorlar. Bir defada staj defteri doldurup bırakıp gitmek yerine ay ay yaptıkları bütün çalışmaları, büroda mı çalışmış, şantiyede mi çalışmış, süreçleri izlemeniz, okumanız eğer bir büro ya da şantiyeyi gün gün ya da iş iş analitik bir form hazırlayıp grupların ya da öğrencinin önüne bıraktığınızda o her bir şeyi tik olarak, ayrıntılı olarak yapıp hesabını getirip önüne bırakıyor.

GÜL ÜNAL- O zaman bunun görece bir şeyi yok zaten, bir formatı sağlıyorsunuz aslında, o çalışma okulun formatıyla uyuyor zaten.

METİN KARADAĞ- Ama çalışma, ismi, vesaire nasıl algılandı bilemiyoruz, böyle bir direnç oluştu. Halbuki öğrenci okuldan istenenin kat kat fazlasını ve defalarca, farklı alanlarda çalışarak da olsa yapıyor. Zaten büro stajını yapacak, 35’erden 70 gün değil, 200 gün yapıyor bu çalışmada grup içerisindeyken. İster tek gidip çalışır, ister grup çalışmasına katılır, ama o grup aidiyeti içerisinde, çünkü her seferinde mesela Galata Grubunun o birikmiş bilgisini ben nasıl aktarayım, kağıttan nasıl aktarılabilir? O sıcak temas, birebir grup içerisinde çalışmayla kesintisiz olarak aktarılamaz.

AYSU AKALIN- Öğrenciler Galata’da ne yaptılar acaba? Yani Galata projesi diyorsunuz, burada şantiyeye yönelik bir çalışma var herhalde değil mi?

METİN KARADAĞ- Çok farklı, Galata Grubunda Galata’da 462 yapının, ilk kendi aralarında konuştular Yılmaz Hocanın da teşvikiyle, ayrıntılı bina fişleri hazırlandı, envanter hazırlandı. 462 binanın planları üzerinde çalışıldı, belediyeyle birlikte çalışıldı, fotoğraflar çekildi, ayrıntılı detaylar, kapı detayları, kesitler hazırlandı.

AYSU AKALIN- Peki, envanter çıkarmanın haricinde bu rotasyonda yapılan farklı bir iş, iş türü var mı?

METİN KARADAĞ- Var, hepsini kapsıyor, yani büro çalışmalarını da yine kendi aralarındaki o paylaşma sırasında okuldan istenen çalışmayı da yapıyor. Bir büroya gidiyor, çalışıyor, o çalışmasını da okula verdiği staj defterinin, raporunun dışında bülteninde anlatıyor defalarca.

AYSU AKALIN- Peki, gitmeden önce bültenlerden görebilir miyiz, bir ara mola verdiğimizde, merak ettim.

GÜL ÜNAL- Ekiplerini kim yönlendirdi, ekip başlarında kim bulundu?

HALUK ZELEF- Yani şimdi benim anladığım sizin sorunuz da aslında gizli olarak şunu soruyor, kendi kendine öğrenmek bir model, ama stajlardan beklenen model aslında bilen bir

kişi tarafından bilmeyenlere bir bilginin aktarılması, bunun da büro ortamında olması veya şantiye ortamında olması. Şimdi eğer bu model sağlanamaz da kendi kendinize öğrenin diye onlara bir özgürlük alanı verilirse onların ne öğrendiğini kontrol etmek de söz konusu olamaz. Test etmek söz konusu olamadığı için de okullar buna biraz mesafeli bakmış olabilir. O yüzden herkes daha bilen biri tarafından bu çalışmanın nasıl değerlendirildiğini görmek istemiş, üniversitelerin mesafeli yaklaşmasındaki sebeplerden bir tanesi bu olabilir.

METİN KARADAĞ- İlk gruplar oluşmasında her birine deneyimli, iyi bürosu, iyi şantiyesi olan bir mimarı vermiştik. Gruplar ilk o yolla oluşmuştu, ama gruplar reddettiler, çünkü mimarın ister istemez onları kendi yapı düşünce alışkanlığı içerisinde alacaklarını görünce, biz istediğimiz danışmanı istediğimiz biçimde seçelim denildi, zaten ilk gruplar öyle oluştu. İlk 20 gruba biz danışman mimar önerdik, birlikte çalışılsın, birlikte gezilsin şantiyeye gidilsin, sadece gezi değil tabii, çalışmalar hep bir danışman mimar eşliğinde olsun dedik. Hayır, biz istediğimizi, istediğimiz alandaki kişiyi kendimiz seçelim dediler, ondan sonra bıraktık.

GÜL ÜNAL- Anladığım kadarıyla bu öğrencilerden geldi. Peki, bu seçimi yapabilecek birikimleri var mı, yani danışmanlarını seçerken nasıl bir kriter var akıllarında? Bu belli bir eğitimi tamamladıktan sonra aklınızda oluşuyor. Yani kendi adıma söyleyeyim, ben bir danışman seçiyorsam, ancak belli bir birikime ulaştıktan sonra hata yapmadan danışacağım kişinin profilini çıkarma şansım olur. Şimdi Mimarlar Odası eminim ki öğrencilerin yapacağı bir çalışmada onları yönetecek bilgi birikimi sahip kişileri seçmekte öğrencilere nazaran çok daha yetkin olacaktır. Bu özgürlük kısıtlamayla ilgili bir şey değil.

METİN KARADAĞ- Biz önermiştik, onlar reddettiler. Şimdi bakın; Yıldız 1, 2, 3, 4. sınıf, İTÜ 1, 2, 3, 4. sınıf, Mimar Sinan 1, 2, 3, 4. sınıf, yani 12 kişilik ana grup İstanbul'da böyle oluşuyordu. Bunlar son sınıf öğrencisi, son sınıf öğrencisinin piyasada iş yapan adı duyulmuş mimarlar ya da son sınıf değil, 1. sınıf öğrencisi de bulabiliyor. Herhangi bir mimar, şu mimarın bürosuna ya da şantiyesine gezi yapmak istiyoruz ya da gelsin bize konferans, söyleşi yapsın dediklerinde biz hemen o buluşmayı sağlıyorduk. Sadece bu tekil görüşmelerde, çalışma sırasında da zaten o büroya geziye gittiğinde ikinci sefer kendisi ben burada iki ay çalışacağım diyebiliyor.

GÜL ÜNAL- Ben tamamen şey için sordum, bu özellikle belgelemeyle ilgili daha profesyonel birikim gerektiren çalışmaları yönetmeyle ilgili sordum, yoksa tabii ki istedikleri ofisi seçip çalışmakla ilgili bir şey değil. O zaman bunu biraz tartışmaya açmak mı gerekiyor, sanırım belki birlikte oturulup üzerinde düşünülüp, çünkü stajdan üniversitelerin beklentisi nedir, odaların beklentisi nedir, profesyonel dünyanın beklentisi nedir ya da verebilecekleri ve alabilecekleri şeyler nedir? Onun üzerinde bir konsensüs sağlanamazsa bile bir açıklık getirilirse, çünkü hepimizin amacı mimar adaylarımızın daha donanımlı olarak hayata başlamalarını sağlamak. Yani üniversitenin, Mimarlar Odasının ya da ofislerin çok fazla beklentisi yok. Çünkü ofisler için bu sonuçta profesyonel bir girdi, yani ekonomik bir şeye

dönüşecek. Ne kadar donanımlı eleman ilk başlangıçta onlara gelirse tabii ki onların işi kolaylaşacak. Üniversiteler için ne kadar donanımlı mezun ederseniz öğrencinizi başarısı üniversitenin de başarısı olacağı için tabii ki o kadar önemli. Keza Mimarlar Odası için ne kadar donanımlı öğrenci mezun olur ve mimarlık camiasına katılırsa sizin için de o kadar iyi, sonuçta her grubun aslında ortak bir amacı var görünüyor. Sadece bu amaca ulaşmak için eğitim pratiklerini, staj pratiklerini kullanırken acaba ortak paydalarda buluşmak için beklentilerimiz nedir ve bunu nasıl sağlayabileceğimizi belki birlikte ortaya koyan bir çalışma ki herhalde bu kurultayın da en önemli amacı o olacak, belki o zaman daha rahat anlaşabiliriz. Yani ortak bir dilde buluşabilmek açısından, çünkü biliyorum ki o çalışma önemli bir çalışmaydı, genç arkadaşların özellikle benim uzmanlık alanım açısından tarihi dokuyu tanımlar açısından çok büyük katkılar sağladı, yadsınamaz katkılar sağladı, ama sanırım kendini anlatırken ya da uygulamalarla ilgili birtakım sorunlar var.

AYSU AKALIN- Şey çok güzel, biz Ankara'dan geldik, Mimarlar Odası bizi gönderdi, ama kendileri yok, Mimarlar Odasının da bu staj işinde aktif rol oynaması lazım, olması güzel.

METİN KARADAĞ- Sayısal yoğunluk farkından olabilir, yani İstanbul'da 14 bin mimar var, İzmir'de 3400 civarı, İstanbul'da 10 okul var, 3 bin mimarlık öğrencisi var, Mimarlar Odasına daha fazla staj için...

AYSU AKALIN- Ankara üç oldu, Atılım'la üç oldu, ODTÜ, Gazi, Atılım'la üç olduk.

METİN KARADAĞ- Yani staj ya da başka konuda olsun, sadece staj da değil.

HALUK ZELEF- Bu geçen kurultaydaki önerilerden bir tanesi zaten sizin bu demin bahsettiğiniz şeydi, öğrencilerin kendi inisiyatifleriyle staj yeriyle ilgili veri tabanı oluşturmalarının desteklenmesi. Örneğin mimari stajda rotasyon, yurtdışında Arkimeet gibi öğrenci kuruluşları benzer bir hedefle kurulmuşlardır diye bahsetmiştik. Şimdi ben bu sizin dediğinizi öğrenci inisiyatifini bu işin içine katmak için çok önemli buluyorum doğrusu, yani öğrencilerin böyle bir şeye hevesli olmaları ve bir arada bir şey kurabilmeleri çok iyi. Bunun üniversiteyle zıt şeylermiş gibi olmasını ben hiç anlamadım, hani üniversitelerin karşı çıkmasının da sebebini anlamadım, ama bence bu sağlanabilecek bir bağlantı gibi geliyor. Yani ben Ankara'da bizim başımıza böyle bir sıkıntı gelmediği için bilemiyorum, öğrencilerin oluşturduğu bir şeye okulun bir sebeple karşı çıkması gibi bir şey söz konusu olmadı bugüne kadar.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Oluyor, bizim de başımıza geldi. Yani mesela özel bir üniversiteyle başımıza geldi. Bizim (üniversitenin adını vermeyeyim), çok aktif bir öğrenci üye grubumuz var, yaklaşık 230 tane öğrenci üyemiz var ve bunlarla çok aktif bir şekilde çalışıyoruz, İlker de bazılarıyla tanıştı. Sürekli Odaya geliyorlar ve bizim her çalışmamızda, mesela mimarlık haftası organize ediyoruz, işte şu anda başladı komisyon toplantıları, Düzenleme Komitesinin yarısı öğrencilerden oluşuyor ya da yapacağımız her etkinlikte aynı şekilde onları içimize almaya çalışıyoruz. Çünkü biliyoruz ki onlar gelecekte bizim üyelerimiz olacak ve şimdiden

onlarla ilişki kurmamız gerekiyor. Ancak mesela o öğrencilerin birtakım çalışmalara gelmesini çok iyi karşılamıyor, işte ders saatimizden alıyorsunuz, siz onun yerine gidip akşam projenize çalışın gibi böyle şeyler söyleyebiliyorlar. O yüzden hani çok garipsemedim ben açıkçası.

HALUK ZELEF- Veliler de vardı, spor yapma, dersine çalış, öyle bir anlayış vardır da politika olarak tamamıyla Mimarlar Odasına karşı çıkan bir üniversite anlayışını ben bilmiyorum.

ZÜBEYDA ÖZKAN- İşte karşılaşmadığınız için garip geliyor, ama gerçekten var böyle şeyler.

GÜL ÜNAL- Hocalardan da aktif çalışan üyelerimiz olduğu için üniversite camiasında, aslında biraz çelişkili bir durum. Mesela bizim bu sene yaz okulumuz Antalya Mimarlar Odasıyla birlikte düzenlenecek, yani öyle bir organizasyon ortaya çıktı, yaz uygulamasının şu anda gelişimi o yönde. Yani dediğim gibi aslında biraz sanırım birlikte masa başında bazı kararlar verildiği zaman herkes birbirini daha rahat anlar. Yani zannetmiyorum, çünkü üniversiteler bakış açısı geniş kurumlar olduğu için böyle bir şeyin önünü kapamaya çalışmazlar, yani öyle bir şey üniversitenin doğasına aykırı.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Aslında bu biraz iletişimsizlikten kaynaklanıyor. Yani oturup karşılıklı olarak en üst düzeyde belki üniversite Mimarlar Odası ilişkileri tekrar sorgulanıp ortak bir paydada buluşulursa böyle nadiren olan sorunlar bile bundan sonra olmaz diye düşünüyorum. Yani tek kişiyle bağlantı kurulduğunda belki kişisel bazı şeyler olabiliyordur, ama üniversite politikası zaten böyle olmadığı için ortak projeler başlarken kurumlar ve organizasyonlar bir araya gelip oturduklarında çok rahat başarılı çalışmalara başlanabilir diye düşünüyorum ki daha önce de çok sayıda çalışma yapıldı zaten.

AYSU AKALIN- Şimdi 10 üniversite var, mimarlık bölümü olan 10 üniversite var, burada bir üniversite var, o da sizsiniz temsilci olarak.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Ankara'da üç tane, ama Atılım daha oluşmadı, bu Eylülde açılacak, yani ikide ikiyiz.

GÜL ÜNAL- Katılmayanlar mı var acaba, davetli olup katılmayanlar var herhalde, yani mimarlık fakültesi olan her üniversiteye çağrı gitti herhalde.

AYSU AKALIN- Gül Hanım; şimdi burada konuşmak tabii çok kolay, üniversite temsilcileri yok ve Mimarlar Odası üniversiteden dertleniyor.

GÜL ÜNAL- Belki Mimarlar Odamız olsa onlar da bizden dertlenecek, yani biz şeyleri de bilmiyoruz, olaya karşı gelen, gerçekten bakış açısı olarak doğru bulmayan bir üniversite varsa belki geçerli bir sebepleri olabilir, kendilerinden onu öğrenmek isteriz. Çünkü burada bir problemi çözmek ya da bir sistemi daha iyiye götürmek için bulunuyorsak her temsilcinin söyleyeceğini dinlemeliyiz.

İLKER ERTUĞRUL- Bir yöntem olarak şöyle bir bilgi aktarabilirim belki, bu Mimarlık ve Eğitim Kurultayı 4 kapsamında Mimarlık Hizmetlerinde Kalite Güvencesi Çalışma Grubu iki tane panel düzenledi. O çalışma grubu içerisinde şu an tam başlıklarını hatırlayamayacağım, ama Staj Komisyonu da eğer böyle bir karar alırsa bütün üniversitelerden davetlilerin olduğu,

herkesi bir araya getiren bir forum, panel gibi bu kurultay öncesinde bir panel düzenlenmesi istenirse böyle bir şey yapılabilir. Bu grubun amacı biraz daha birer temsilci niteliğinde olmasıdır. Eğer ki yürütmeyi yapan Staj Komisyonu böyle bir “daha fazla katılım” talebi isterse olur, bir de dediğim gibi katılmayanlar da var, mesela Mimar Sinan’dan Emel Hanım katılmadılar.

AYSU AKALIN- Pannelle böyle bir oturumun farkı ne olacak, yani bu da bir panel bana göre.

İLKER ERTUĞRUL- Daha fazla katılım olur, bir de bu MSR ya da diğer modeller biraz daha görsel sunuşlar haline getirilir.

HALUK ZELEF- Bu katılımcılık meselesi önemli, biz mesela geçen kurultayda bütün okullara bir soru formu göndermiştik bu meseleleri anlayalım diye, 20 üniversiteden cevap aldık. 20 üniversite her ne kadar öğrencilerin toplam yüzde 80’ini içerecek gibi daha büyük üniversiteler de olsa her üniversiteyi esasında görmek isterdik. Yani bu uygulamadaki yerleri, düşünceleri ne, ne derece başarılı oluyorlar, vesaire. Mesela bu sefer bu yazışma ortamını biraz daha genişletsek ve hedeflerden biri olarak mesela ben onu görüyorum, bu soru forumlarını bütün üniversitelere ulaştırabilmek, böylece bizim bu geçen Staj Komisyonunda yaptığımız incelemeyi biraz daha geniş bir tabana oturtma gayreti olabilir.

Bir başka sorun, yani ne düşünüyorsunuz bilmiyorum, ama geçen günden de aklımdaydı, bu kamu kuruluşlarının stajdaki rolleri. Şimdi bizim yaptığımız araştırmada şöyle bir şey çıkmıştı, her sene 200 tane stajyeri çıkarıyor kamu kuruluşları ve bunların bir kısmı da boş kalıyormuş, kontenjanları dolmuyormuş. Şimdi sizler şikâyetçiydiniz staj yeri bulunamıyor, vesaire diye, ama Kültür Bakanlığı mesela bir yerde staj çıkarıyor, oraya da başvuran öğrenci olmuyor. Biz bunu teşvik etmiyor muyuz, cesaretlendirmiyor muyuz, öğrenci habersiz olduğu için mi gitmiyor, yetersiz mi buluyor, yani bir anlasak.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Şimdi birkaç tane şey var, birincisi yeterince il uygulamıyor o stajları, iletişimimiz olmuyor ve çok geciktirler. Mesela geçen yıl da birkaç tane bize gelmişti, hani biz onları duyurmaya çalıştık, ama o stajların başvuru süresinin dolmasına iki ya da üç gün kala bizim Odaya ulaşmıştı onlar ve biz onları mesaj yoluyla, bilgisayar mailleriyle çok hızlı bir şekilde duyurmaya çalıştık, ama sürenin dolmasına iki üç gün vardı.

HALUK ZELEF- Siz onları sıkıştırırsanız sizi daha önceden bilgilendirseler diye.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Çalışıyoruz bunun için, özellikle biz İzmir’deki belediyelerin staj programlarını bize önceden vermesini istiyoruz, ama açıkçası kamu kuruluşlarıyla ilişki konusunda çok başarılı olamadık. Bir de şöyle bir şey var, bunu özellikle mimarlık öğrencileri için söylüyorum, eskiden mesela öğrenciler Bayındırlıkta stajlarını yapmak istiyorlardı, çünkü Bayındırlık aktif proje üreten bir kurumdu. Artık öğrenciler de kamu kuruluşlarında yapmak istemiyorlar, çünkü aktif proje üretilmediğini düşünüyorlar, yani tasarım ya da uygulama sürecini çok iyi görmeyeceklerine inanıyorlar. Mesela şehir plancılarında durum daha farklı, şehir planlama öğrencileri daha ziyade stajlarını kamu kurum ve kuruluşlarında yapmak

istiyorlar. Bazen bize onlar da geliyor, yani onların oraya gitme isteği var, ama mimarlık öğrencilerinin yok. Mesela biz öğrenciye önerdiğimizde de o çok fazla istemiyor. Mesela Büyükşehir Belediyesinde uygulama yapan bir birim var, orası olursa tamam diyor, yoksa öteki birimlerinde staj yapmak istemiyor. Çünkü inanmıyor, oradan piyasadaki bir ofisten alabileceği şeyleri de alabileceğini düşünmüyor.

AYSU AKALIN- Bir de sürece yetişemiyorlar bizim öğrencilerimiz, kamu kurumları geç kalıyor, Mimarlar Odası bu konuda bize yardımcı olmuyor. Kamu kurumlarının staj isteklerine aracı olmuyor, kamu kurumları da geç bildirimde bulunuyorlar, öğrenci de çok çaba göstermiyor. Mesela öğrenci bilse, mezun olduktan sonra kamuda çalışmak isteyen çok öğrenci var, ama bu staj süresince patronun gözüne gireyim de okulu bitirdikten sonra beni alır gibi bir şey yok biliyorsunuz, sınavla giriyorlar, öyle bir ümidi de olmayınca stajyer kamuyu hiç alternatif olarak görmüyor. Öbürünün süreci daha hızlı gidiyor, form daha hızlı doluyor, kamunun süreci daha işkenceli gidiyor, o nedenle bizde de kamuda yapan yok. Bir kere denedik, ama süreç çok uzun sürdü, başvuru, ondan sonra başvurunun cevabı derken uzadı.

HALUK ZELEF- Ama onlar galiba Mimarlar Odasına gönderiyorlar bizde bu kadar yer var diye, yani siz başvuruyorsunuz.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Çok nadir, geçen yıl bir ya da iki tanesi bize geldi, hani bütün kuruluşların öyle Mimarlar Odasına göndermesi kesinlikle yok.

HALUK ZELEF- Siz zorlasanız olmaz mı?

ZÜBEYDA ÖZKAN- İşte biz zorladığımız için oluyor.

HALUK ZELEF- Ona rağmen bu kadar oluyor diyorsunuz.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Evet, yani biz buna geçen yıl başladık, mesela şimdi de oturup belediyeleri arayacağız, bütün belediyeleri arayacağız, öğrenciler staj yapmak istiyor ve staj yeri bulamıyoruz diye onlardan bizim zorlamamızla gelen bir talep var. Onun dışında üniversitelere gönderiyoruz biz diyorlar, yani stajyer öğrenci talebimizi bölüm başkanlıklarına iletiyoruz diye bize bilgi vermişlerdi. Bir de şey var, mesela geçen yıl kamu kurumlarından birinde staj yapan bir öğrenci staj süresini tamamladıktan sonra bize geldi, ben şimdi başka bir yerde daha staj yapmak istiyorum, çünkü orada bütün staj sürem boyunca fotokopi çektim dedi. Yani böyle şeyler de oluyor herhalde, kötü örnekler de kamuya talebi azaltıyor galiba.

METİN KARADAĞ- Bütün arşiv şu anda paket vaziyette duruyor, aşağıdaki binaya taşınacağız diye. Şu anda el altında boş olan bunu da tesadüfen buldum. Bize word sayfası ya da bu şekilde gönderiyorlar, şu hale A3'e birleştiriyoruz, 100, 200 adet çoğaltıp dağıtıyoruz, okula gönderiyorlar, arkadaşlarıyla paylaşıyorlar, bültenler bunlar. İster yaz çalışması, ister şantiyedeki çalışması ve gözlemleri, ister bürodaki gözlemleri.

AYSU AKALIN- Ama işte bu rotasyon dediğiniz şey, MSR dediğiniz şey eğitime uyum sağlayamadığı müddetçe öğrencinin kendi kazanımı gibi bir durum. Staj Komisyonuna bu konuyu getirdiğiniz için ben o entegre için önerinizi de rica edeceğim.

METİN KARADAĞ- Bu çalışmaya biz zaten Staj Komisyonlarıyla birlikte başladık.

AYSU AKALIN- Şimdi ben şöyle bir şey önerebilir miyim? Siz bu eğitim sürecini söylediniz, 3+2, 4+1, vesaire, şimdi toplamı beş oluyor, okullara göre değişir dediniz. Ben şöyle bir şey diyeceğim, şimdi İngiltere'de biliyorsunuz 3+2 var, ben orada bir süre kaldığım için de durumu biraz biliyorum. Şimdi üç sene okuyorlar, bunlar bir sene dışarı gidiyorlar, staj için, eğitim için, uygulama için gidiyorlar. O bir senenin sonunda bürolara dağılıyorlar, Mimarlar Odasının da desteğiyle bunlar bürolara yerleşiyorlar. Bir sene sonra, o stajdan sonra, çalışmadan sonra, o “off” olma durumu, dönmeyebilirler de, teknik ressam olarak kalıyorlar dönmezlerse, bu mesleği seçmiyorum, tamam, teknik ressamlık diyorlar. Döndükten sonra iki yıl daha okuyorlar, fakat orada benim gördüğüm buradaki Mimarlar Odasından daha etkin bir Mimarlar Odası var. Orada mesela mezun olmak isteyenlere büro açabilme belgesi veriyorlar. Keşke belki bu Staj Komisyonunun görevi değil, ama bu bütünde tartışılabilen bir konu olsa. Bilmiyorum ne zaman 3+2 oluruz ya da 4+1, acaba bu sizin anlattığınız MSR denilen şey acaba hep öyle mi diye düşündüm, o bir sene “off” olma, yok olma halinde öğrencinin yapması gereken, yapabileceği bir durumu mu aktarmaya çalışıyorsunuz diye ben dinledim. Biz böyle bir şey için komisyon olarak çaba sarf edebilir miyiz? Yani stajın böyle 30, 40 işgünü değil de gerçekten böyle olması gerekir, ama şantiye, büroyu öğrencinin tercihine bırakabiliriz. O öğrenci tamamen büro yaşantısı da sürdürmek isteyebilir, tamamen şantiyeyi de, çünkü öyle oluyorlar. Bazıları piyasada hakikaten iyi iş yapıyor, ama şantiyelerde yapıyor, bazısı da büroda iyi detay çiziyor, iyi tasarım yapıyor, onu tamamen öğrenci tercihine bırakıp o üç ya da dört seneden sonra bir yılı deneyim kazandırıp ondan sonra mezun etme gibi bir görevimiz olabilir bizim komisyon olarak. Bunun için belki beş yıl çaba sarf ederiz, ama sonuçta bu eğitim kurgusuna, çünkü bu da epeydir yapılan bir tartışma, biz de bunu yerleştiririz, o da bizim sonucumuz olur gibi bir önerim var.

Yani sizin o rotasyon çalışmalarınız nasıl kurgulanacaksa, ama benim hâlâ anlamadığım sizin ekip çalışıyor, grup çalışıyor, grubun başında bir ekip başı yok. Sadece bülten ne kadar yeterli, o da grup raporu olarak çıkıyor herhalde, her zaman iyi niyetle sonuca ulaşılmıyor. Yani mesela 10 kişi çalışır, 10 kişiden ikisi yatarsa o iki kişiyi kim tespit edecek?

METİN KARADAĞ- O zaten orada gözüküyor, yani bültende yaptığın çalışmayı anlat diyorsunuz, hiç dokunmuyorsunuz, o zaten getirip çalışmasını önünüze koyuyor.

AYSU AKALIN- Peki, bu bülten kişisel midir?

METİN KARADAĞ- Bu bülteni bir kişi de çıkartabilir, grup ortak yazıları olarak da çıkabilir, mesela bu sayı bülteni ben dolduracağım, çalışmalarımı yazacağım tek başına grup numarası, kendi imzası yer almak kaydıyla tek başına da bülten çıkarabilir. Ortak kısa kısa yazılardan, çizimlerden oluşan şantiye, büro, yaz çalışması, rölöve, restitüsyon, gözlemler, konusu mimarlık olan ve kendisi olan her bir çalışmayı bülteninde ifade etsin. Yani böyle kendiliğinden ayda bir size şey geldiğiniz düşünün, mesela bizde İstanbul'da 250 grup var, geçenlerde

Nuran Hanım davet edip bilgilendirmesini yapınca biz İstanbul'da YTÜ için hazırlıyorduk, ama hazırlarken İTÜ'yle, Mimar Sinan'ı da ekleyelim dedik. Bu kayıt defteri, bu aşağı yukarı üçüncü ya da dördüncü, şimdi buna isimlerini yazıyorlar, grup CD'sini de veriyoruz.

AYSU AKALIN- Siz grupları oluşturmuşsunuz, İTÜ'den gelen bir öğrenci birinci sınıf, ikinci sınıf adını yazacak, format hazır, bir sayfa bir grup herhalde.

METİN KARADAĞ- Tabii, okulda bu işe koşturacak gönüllüler, 1, 2, 3, 4. sınıftan gönüllüler, onlara biz okul koordinasyonu diyoruz, bilgisini ve bu işbölümünü yapmak bakımından ya da sadece grubunda çalışmak istiyor, gruba adını yazıyor.

AYSU AKALIN- Mesela Mimarlar Odası nasıl ilgilenbiliyor, 250 tane grup diyorsunuz?

METİN KARADAĞ- Biz ilgilenmiyoruz ki, kendileri zaten çalışıp yapıyorlar.

AYSU AKALIN- Yapmayın, her şey kendi kendine olmuyor eğitimde, bu kadar iyi niyetli bakamıyorum.

METİN KARADAĞ- Hayır, geçen süre içerisinde yapılanları böyle bir sorun için düşünmediğimiz için, bir de böyle dokuz yıl uğraş uğraş, sonunda da bir şey olunca benim moralim bozuldu.

GÜL ÜNAL- Sanırım ondan olmuş zaten, yani eğer öngörülebilseydi karışık grupların oluşturulması bu emek boşa gitmezdi. Yani Hocamızın anlatmaya çalıştığı da o aslında, çok ciddi bir emek var, genç arkadaşların çok güzel fikirleri var, nereye döneceğine ilişkin, ama tabii ki bir daha tecrübeli birinin şu açıdan yönlendirmesi lazım. Daha geniş açıdan baktığımızda ve daha uzun vadede nereden nereye varacaksınız diye yol haritasını çıkarmanızda yardımcı olabilirlerdi. O zaman bu çok önemli çalışma daha profesyonel bu işi yapabilecek, danışabilecekleri hocaları olabilirdi ya da kim bu konuyu uygun görüyorsa sizin açınızdan, yani bu çalışma sanırım o açıdan bir sorunla karşılaşmış. Çünkü baştan eğer böyle bir perspektifle başlasaydı zaten şu anda devam ediyor olurdu hakikaten bu çok değerli çalışma. Kendi içindeki kurgu durmuş bir şekilde.

METİN KARADAĞ- Sürekli engellenmekten bu, yani okulda bu çalışma karma bir çalışma, okulların ortak çalışması, bakın süreçle ilgili web sayfasındaki çalışmaya bakarsanız biz bu çalışmayı Staj Komisyonu temsilcileriyle bilgilendirmesini yaparak, Mimar Sinan'dan, Yıldız'dan, İTÜ'den, ilk önce üç büyük okul onları bildiğimiz için onlarla birlikte başladık. İlk bilgilendirme ve evet, bu çalışmaya devam edileceğini o okullardan onay alarak başladık, ama bu onay vermekle o çalışmanın sürmesi aynı şey olmuyormuş, süre içerisinde bunu öğrendik.

GÜL ÜNAL- Anladım, bu çalışma engelleme sonucu mu bitti, yoksa kurgudaki bir hatadan dolayı herkes mezun oldu ve devam edecek bir grup kalmadığından mı bitti?

İLKER ERTUĞRUL- Sanırım Hocamın dediği gibi entegrasyonda da bir sorun var

GÜL ÜNAL- Sanırım öyle, çünkü siz başta öyle bir sorunu dile getirdiniz, hani devam edecek arkadaşlar mezun oldu dediniz.

METİN KARADAĞ- O Galata Grubu içindi.

GÜL ÜNAL- Ben genel kavram için konuştum.

METİN KARADAĞ- Galata Grubu böyle mezun olduğu için kesilmeyecek bir zorunlu modeli getirelim, her yıl her bir okulun birinci sınıfından öğrenciler katılsın, bu havuz sürekli beslensin, mezun olan olsun, ama gruba danışmanlığını da sürdürsün, sürekli eklensin, böyle kesintisiz gruplar olsun istedik. Kendi kimlik numarası gibi hangi gruba girmişse o grupta mezun olsun, model bu.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Şu anda çalışan grup var mı?

METİN KARADAĞ- Şu anda çalışan grup iki yıldır olmadığı için buradakiler de tabii mezun oldu.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Yani şu anda sistem durmuş vaziyette.

GÜL ÜNAL- O zaman sizin bu grup için öneriniz acaba şey olabilir mi, mimari stajda rotasyon programını bu çalışma grubuyla birlikte tekrar tartışıp belli bir format üzerinden değerlendirebilir miyiz, staj konusuna eklemelendirebilir miyiz?

METİN KARADAĞ- Okullar sahiplenmezse bu iş olmuyor, çünkü öbür türlü tek yanlı Odanın üniversitenin alanına girmesi söz konusu oluyor, ilk sorun oydu zaten.

AYSU AKALIN- Tamam, siz 11 okuldan 10'unu getirin buraya, biz hemen sizin şu rotasyonu bu eğitim sistemine entegre edelim.

METİN KARADAĞ- Yani üç okul başladığı zaman zaten diğerleri geliyor.

AYSU AKALIN- Ne kadar etkilisiniz, Yıldız, İTÜ, Mimar Sinan.

METİN KARADAĞ- Sayıları çok fazla, yani aşağı yukarı 800, 1000 civarında, diğer okulların sayıları çok az, onlar katılıyorlar kendileri alt taraftaki diğer okullar bölümünden. Bu konuda işte o sürekliliği okullardan biri sahiplenmeli, bu bizim işimiz değil, Odanın işi değil, bu doğrudan doğruya üniversitelerin yapacağı bir iş.

HALUK ZELEF- Evet, keşke o karşı çıktığını söylediğiniz üniversitelerden de birileri olsaydı bu konu biraz daha açılabilirdi belki, ama biz çok hâkim olamadığımız için yanıt veremiyoruz.

METİN KARADAĞ- Mimarlar Odasının işi mimarlarla olur herhalde, bu üniversitenin kendi modeliydi, Oda belki de bu çalışmanın üzerine fazla gittiği için böyle bir yabancılaşma mı yaşandı, onu bilemeyeceğim. Çünkü burada yönetmek, idare etmek diye bir şey yok, o gruplar kendileri cin oluyorlar. Bir çalışmayı gördükten sonra paylaşma ve üretme bakımından siz sadece yön gösterin, herhangi bir yönetme ifadesi yok.

AYSU AKALIN- Nasıl yön gösteriyorsunuz?

METİN KARADAĞ- Şöyle, gruplara şu yaz şurada şu çalışmayı yapalım ya da burada bu çalışma olsun anlamında söyledim ben onu. Siz gruplara bu anlamda tüketecekleri, çalışacakları alanları sunabiliyorsanız hangi alan olursa olsun, o grup kimliği içerisinde bir tatlı yarışma, kendi aralarındaki tatlı yarışmayla yapıyorlar, o konuda hiç endişeniz olmasın.

HALUK ZELEF- Ama bu yöntemi bütüne yayarsak Türkiye'de mesela birinci sınıftan mezun olup ikinci sınıfa geçen birlere okuma yazmayı öğretir, üçler ikilere toplama çıkarmayı öğretir,

bütün öğretmenler kalkar piyasadan ve herkes birbirine bir şey öğreterek bir yere gidilir gibi oraya varabilir bu işin düzeni. Onun için de bir şekilde bu işi kendi mesleği olarak kabul eden ve onları yıllar içindeki tecrübeyi bir şekilde potada eritip aktaracağı yeni tecrübeleri olan insanları da entegre edebiliriz gibi geliyor bana anladığım kadarıyla.

METİN KARADAĞ- Bu öğrencinin etüt çalışması gibi bir şey, yani dört yıla yaygın kesintisiz bir etüt çalışması olarak, eğitim olarak bir şey önermedik.

HALUK ZELEF- Biz şimdi şöyle bir soru sormuşuz, üniversitelere demişiz ki stajların türleri ve uygulandığı yıllar hakkında bizi bilgilendir misiniz? Üniversiteler de bize demişler ki, işte yapı uygulaması yapıyoruz, topografya yapıyoruz, vesaire. Bazı okullar serbest staj diye bir kategori belirlemişler, Trakya Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi, İTÜ'de özel staj diye bir kategorileri varmış onların. Bu kapsamda diğer mesleki etkinlikler, araştırma projeleri, çalıştaylar, yaz okulları, arkeolojik kazı, tarihi SİT alanlarındaki çalışmalar, vesaire staj olarak kabul edilmektedir. Yani şöyle bir şey yapılabilir, ben sizin dediğinizden şöyle bir çıkarımda da bulunabilirim. 60 günlük bir kategori, bunu 30-30 büro ve şantiye diye bölmeyelim, diyelim ki, 20 büro, 20 şantiye, 20 de özel olsun. Bu 20 özeli isteyen şantiye diye kullansın, daha şantiye ağırlıklı bir kişi olsun, büroya gitsin, büro ağırlıklı olsun ya da bu tip çalışmaların içinde olsun, o da mesela araştırma stajı gibi bir kategori olabilir veya başka türlü bir şey olabilir. Yani kendi içinde buna bir niş açmak iyi bir fikir bence, katılıyorum, ama diğerlerinin tamamıyla yerine geçsin gibi bir anlayışı çok anlayamayabilirim, yani diğer üniversitelerde birebir karşılaşmadım, bilmiyorum tabii.

İLKER ERTUĞRUL- Aslında ben de tam bununla ilgili bir şeyler söylemek istiyordum, siz biraz açılım yaptınız o konuda, iyi oldu. Problem biraz şundan da kaynaklanıyor olabilir, yani fikir çatışmaları, Hakkı Önel Hocamızın söylediği şöyle bir şey vardı. Biz aslında mimar yetiştirmiyoruz, mimari tasarımcı yetiştiriyoruz diyordu. Dolayısıyla o benim fikrime de şöyle uyuyor, 2 bin tane mimar mezun oluyor her sene diyoruz, ama 2 bini de tasarımcı olmuyor, 2 bini de tasarım yapacak ortam da bulamıyor, olmak zorunda da değil zaten. Yani problem o, mesela kamuda çalışmak zorunda olan bir mimar ben mimarlık yapmıyorum diyor. Halbuki kamu sektöründeki hizmetler de mimarlık açısından son derece önemli. Denetim konusunda ya da tarihi alanlarda çalışma da öyle. Mimarlık tarihi araştırmaları var, Restorasyon çalışmaları vs... Yani mimarının son derece farklı alanları var. İşte staj konusunda illa büro, illa şantiye dediğinizde aslında hep o tasarımcı mimar veya o şantiyeci mimar hedefine kayıyor. Şimdi 35 bilgi ve beceriden bahsetmiştim konuşmamın başında bu NAAB'ın ya da MİAK'ın sunduğu, hatta Avrupa'da tartışılan 11 temel kriter var. Şimdi önemli olan bir mimarlık öğrencisinin mezun olana kadar o farklı alanlardaki uzmanlaşma, daha doğrusu o bilgi ve becerilere sahip olması. Yani her öğrenci farklı alanlarda da çalışmak isteyebilir, bunu eğitimin içerisine almak lazım. Mesela ben şantiye stajı yaptım, şantiyelerde de çalıştım, ancak ben mimarlık tarihi alanını seçtim ya da biraz daha tarihle ilgileniyorum, ama onu görmek

zorundayım. Bu aynı şey gibi, lisede trigonometriyi de görüyorsunuz, fiziği, kimyayı da görüyorsunuz, her bir şeyi görüyorsunuz, ÖSS'de sınava giriyorsunuz, ama o bilgeleri bir daha hiç kullanmıyorsunuz girdiğiniz mesleklerde. O tür yönelimsiz uygulamaların üniversitede sürdürmek gibi bir şey şu anda bu staj konusu. Ancak şöyle bir model olursa, mesela staj komisyonları üniversitelerde bu 35 kriteri sağlayacak herhangi bir çalışmayı herhangi bir yerde yapan MSR grubu gibi uygulamaları desteklerse bu yönelim (uzmanlaşma) sağlanabilir. Yani bir MSR grubu bir arkeolojik alanda grup olarak çalışabilir.

Mesela bizim eskiden UMOB, (ulusal mimarlık öğrencileri buluşması) adı altında her dönem bir yerlerde atölye çalışmaları olurdu belli temalar adı altında. Trabzon'a gittik, Kayseri'ye gittik, böyle farklı illerde farklı üniversitelerin organizasyonu olurdu, hem gittiğimiz yerdeki tarihi dokuyu gezerdik, hem sektörün katkılarıyla atölye çalışmaları yapıp o tema altında bir şeyler ürettirdik, beş-altı günlük bir çalışma yapardık. Seminerler olurdu, paneller olurdu, işte Cengiz Bektaş Bey gelmişti, Nur Esin Hanım gelmişti, Şengül Öymen Gür gelmişti bu tür panellere, yani beş, altı gün boyunca dolu dolu yaşadığınız bir uygulamaydı ve mesleki olarak katkısı büyüktü ama mesela stajdan sayılmıyordu. Çünkü atölye çalışması ile sınırlı değerlendiriliyordu. Dediğim gibi, her öğrenci farklı alanlarda da çalışma yapmak isteyebilir, onu belki 20, 20, 20 şeklinde, bir de her okulun kimisi dediğiniz gibi 60 gün staj istiyor, kimisi 70 gün istiyor, ama bu günlerin 30'unu şurada, 30'unu burada değil de daha esnek hale getirebiliriz. Bunu MSR olarak da düşünmeyebiliriz. Genel eğitim potansiyeli içerisinde, eğitimin amaç ve gayeleri içerisinde bu 35 maddelik bilgi ve beceriyi sağlatabilecek çalışmaları sizinle birlikte belirleyerek değerlendirebiliriz. Mesela bültenler demiştik, bu bültenin belli bir formatı olur, onu üniversite belirler. Yani Mimar Sinan başka bir formatta başka uzunlukta ister, diğer okullar başka. Mesela bazı okullar bir sayfalık yazı istiyor her gün için, bazıları bir paragraf da yazılsa veya bir proje de koyulsa kabul ediyor. Yani o tür değişiklikler olabiliyor, o tür değişikliklere de imkân sağlayabilen formatlar oluşturabilir her üniversitede ve bu şekilde bir staj modeli değerlendirebilir diye düşünüyorum. Önemli olan bu 35 maddelik bilgi ve beceriyi öğrenciye vermekse eğer, buna göre de bir esneklik ve çeşitlilik sağlamak gerekir. Yanımda değil şu an, size göstereyim istedim. Mesela kentsel dokuyu tanımak, tarihi dokuyu tanımak, kazanılması gereken bu 35 bilgi ve beceri maddeleri arasındadır.

AYSU AKALIN- Mimarlık öğrencisinin edinmesi gereken kavramlar, yani bildiğimiz şeyler zaten, farklı bir şey yok.

İLKER ERTUĞRUL- Evet, bunlar zaten müfredat programları içerisinde veriliyor. Zaten bu dört yıl yeterli olmuyor meselesi de oradan geliyor, yani dört yıl boyunca bu 35 kriterin belki tamamını da verebilirsiniz, ama hep böyle kısa, öz bilgilerle oluyormuş gibi.

HALUK ZELEF- Bu bizim geçen kurultayda sunduğumuz bildiriye aslında bu değerlere atıflar var, siz onu internete bağlarsanız bulabilirsiniz. Yani biz o çerçevede stajlarda, mesela şantiye stajında bu dediğiniz 35'in hangileri verilebiliyor gibi bir sınıflama yapmaya çalışmıştık. Tabii

herkes kendi okulunu daha iyi tanıdığı için kendi çerçevesinde yapıyor da sizin modeli tabii çok iyi tanımıyoruz. Benimki sadece bir öneriydi, hani böyle bir özelleşmiş staj alanları yaratmak, ama şeye de katılıyorum, yani ben hayatta şantiyeci olmayacağım deyip şantiye stajı yapmayacağım gibi bir şeyde birinci sınıf öğrencisi veya ikinci sınıf öğrencisinin böyle bir hakkının olması bana çok anlamlı gelmiyor doğrusu. Yani birinci sınıf tıp doktoru da ben gözle ilgilenmeyeceğim deyip o dakikada mesela o dersleri almıyorum diyebiliyor mu? Herhalde diyemiyor, yani o işler olmuyor. Yani bir yere kadar birlikte geliniyor, ondan sonra branşlaşma gibi bir şey olduğunu düşünüyorum.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Tabii biraz mimarlığın pratiklerini tanınması gerekir ki neyi seçip neyi seçmeyeceğine karar versin.

HALUK ZELEF- Ama zenginleşmeye engel oluyor dersiniz bunların bu kadar katı tariflenmesi ona katılıyorum, tabii onun nasıl olacağı konusunda bence konuşabiliriz.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Aslında o serbest stajlar bence oldukça bu konuda açılım sağlayıcı, yani büro, şantiye, artı serbest, başka bir alanı da tanı diye yol gösteriyor.

HALUK ZELEF- Evet, yani o serbestliği istediğiniz yerde kullanabilirsiniz, işte o ikisinden biri olur, başka bir şey de olabilir.

İLKER ERTUĞRUL- Problem şöyle bir şey, ben mesela bir şantiyenin görülmesi gerekmediğini söylemek istemedim aslında, yani temel şeylerin tabii ki görülmesi gerekiyor da bu konuşulanlarda mesela 52 haftalık bir süreç var, bu süreçte aslında belki şantiye organizasyonun bütünüyle görülmesi daha önemli. Çünkü 20 günde bir şantiyenin kaba inşası varsa sadece kabası görülebilir, inceyse incesi görülebilir. Yani orada da aslında bütün bir mekân organizasyonunu göremiyorsunuz. Yani ben bu proje sürecinin bütünü 18 ay çalıştığım özel şirkette görmüştüm, işte projelenme aşaması, temelinden en son teslimine kadar, son kontrolüne kadar, o 18 ayda bunu ancak yaşayarak görebildim. Yani bunu 52 haftalık stajda da belki sağlayamayacağız. Belki küçük, üç katlı bir binayı görmek mümkün, ama ben Levent bölgesinde büyük bir inşaat yapan bir şirkette çalıştım, orada gördüm ve birçok uygulama detayları nasıl çizilir, farklı taşeron firmalarla koordinasyon nasıl sağlanır, projeler bir başka projeye nasıl değerlendirilir, bunlar okulda veya stajda değil, orada çalıştığım yerde görebildiğim aşamalardı. Bunu kısa süreli stajlar zaten sağlayamaz.

ZÜBEYDA ÖZKAN- İşte aslında bu 52 haftalık şey staj olarak değil de meslek pratiğine kabul olarak değerlendirilmeli.

İLKER ERTUĞRUL- Yani o kapsamda değerlendirirsek vizyonumuz biraz daha genişler.

HALUK ZELEF- İşte biz Staj Komisyonunda bu problemi tartışıp tartışmayacağımıza karar vermiştik geçen kurultayda. Dedik ki, bu stajlarla ilgili biz sadece şu anki kurguyu tartışıyoruz, ama dediğiniz gibi 3+2 veya Aysu Hanımın dediği gibi 4'ten sonra bir sene "off" olacaksa, ondan sonra da kabul edilecekse o bir seneyi tartışmak lazım. Eğer mezun olduktan sonra belli bir süre çalışılacak, ondan sonra mimarlık yapma yetkisi alacaksanız onun da tartışılması

lazım. Yani o sürede insanlar hangi konularda çalışmalı, ne kadar tartışılmalı, ama bunların hepsi Staj Komisyonunun görevi mi, o konuda emin değilim. Yani bu kadar geniş kapsamlı düşünmeli miyiz? Çünkü onun içinde galiba onu içerecek başka çalışma grupları var.

METİN KARADAĞ- Şöyle, yani o gerek UIA, UNESCO eğitim şartı, bu bizim YÖK de kabul etti.

AYSU AKALIN- Mesela bu komisyonda kim var, onlarla entegre çalışabiliriz. Mesela bir temsilci gelir.

İLKER ERTUĞRUL- O kurula öneri sunulur, çünkü mesela o kurulun bu konusu eksik, hani bunu nasıl yapacağını o kurul da bilmiyor.

AYSU AKALIN- Ama işte iki kurulun birlikte çalışması lazım.

İLKER ERTUĞRUL- Zaten kurultayın hedefi de o, kurultayda herkes orada birbirine öneri sunup tartışma platformu oluşturacak.

METİN KARADAĞ- Yani ilk kurultaydan beri var bu meslek pratiği ve mesleğe kabul kurulu, ama onun uygulaması nasıl olacak, o kara kara düşünme, bu süreci geciktiriyor. Mesela MİAK nasıl kurulduysa, SMGM nasıl kurulduysa ilk bir iki kurultaydan sonra kurulacaktı, onlarla paralel kurulacaktı, ama uygulama bakımından korkunç bir açık var. Nasıl karşılayacaksınız, 2 bin mezunu hangi kurum nasıl karşılayacak, onun tam karşılığı nasıl yerine getirilecek? Yani bu mimari stajda rotasyon süreci esnek olarak, bu UIA- UNESCO eğitim şartına baktığımızda o 11 maddeyi Milli Eğitim Bakanlığı da kabul etti zaten, resmen kayıtlara geçti. NAAB'ın Mimarlık Akreditasyon Kurulunda sözü edilen 35 maddesi var, her halükarda bu 35'erden 70 gün, 45'erden 90 gün bir sürecin tamamını öğrenciye vermiyor, orada bir dilimine denk gelmiyor. En şeyi inşaat, iki yıl, bir inşaatın tepeden tırnağa başlayıp bitmesi, enikonu tüm alanlarında ince yapısına kadar iki yıl bir zaman ayırması mümkün değil. Ancak 35 gün bir büroda bir çizimi A0 paftayı tamamlamak, bir detayda, bir uygulamada ya da yeni bir etütte o süreçlerin tümünü görmesi lazım. 35 günün tamamı böyle birebir ideal şeyle mi doluyor? Mesela ben gece bölümünde okuyordum, gündüz çalışıyordum, bu doğrudan doğruya fiili stajı biz okuldayken yapıyorduk gece bölümü olduğu için. Şimdi gündüz okuyan bir öğrencinin aynı süreyi staja ayırması diye bir şey söz konusu değil. Onu da yaz tatillerinde, vesaire de yapıyorlar.

MSR modelinde üretilen bu çalışmanın, esnek modelin kesintisiz olarak öğrenciyi mimarlık hamuru içerisinde okulda aldığı eğitimi deneyerek pekiştireceği alanları sağlamak. Sıfırdan bir modeli, sıfırdan bir etkinliği ya da bu yaz diyelim bir olanak çıktı, illerden birinden Muğla gene çağırırdı, bunun modeli nasıl olacak? Yine sıfırdan bir okul ya da bir oda oturup işte kaç kişi gidecek, onun servisi, vesaire mi uğraşacak? Oysa gruplar bu anlamda kendileri öğrendiğinde sayı, yer verildiğinde kendileri hazırlıyorlar. Çünkü yaptıkları her işin bilgisini getirip önümüze koyuyorlar. Siz onun politikası ya da onun dışındaki birtakım önermelerinizde, yönlendirmelerinizde eğer varsa sunuyorsunuz, ama alıştıkları için, birbirlerine bu anlamdaki

pratik süreci aktardıkları için hazır bir bilgi yapısını taşıyorlar. Yani mezun olduklarında çekip gidiyorlar, geride kimse kalmadı. Mezun olmadan sonradan gelenlere devretmeleri anlamında bir kaygıyı dile getirmek istedim. O 11 ana madde ve diğer 35 maddeyi bütün eğitim sürecini burada bu staj atölyesinde konuşacak değiliz.

AYSU AKALIN- Ben şöyle görüyorum, yani siz hep böyle anlatınca şaşırıyorum. Şimdi bizim öğrenciler zaten yazın hep çalışıyorlar, yazın her biri bir yere giriyor. Yani onun 30 işgünü biz staj diyoruz, ama kendim de dahil hiç öyle 30 işgünü yaptım, çıktım olmadı benim. Mesela şantiye stajımı şeker fabrikasında yaptım, o tamam, zaten kamu ancak o kadar diyor, daha fazla benim yükümü kaldırmıyor. İşte yemeğim oluyordu, servisle gidiyorduk Etimesgut'a, tamam, 30 gün sonra şutlandık, ama özelde olan çocuklar zaten o büronun çarkına alışıyolar o 30 günde, zaten 30 günden önce bazıları, çoğu orada olmuş oluyor bizim öğrencilerimizin, bize sadece 30 günlük kısmını dikte ediyorlar. Okul açıldığında da çalışan öğrencilerimiz çok fazla, kent içi üniversite olmamızın bir avantajı belki bu, yani sizde de kent içinde olanlarda belki o avantaj vardır, kendim de ikinci sınıftan itibaren büroda çalışıyorum. Yani belki toplasanız bugüne kadar 40 gün işsiz kalmışımıdır hayatımda, yani siz anlatıyorsunuz bunu da, ben düşünüyorum, 30'u bitirip ondan sonra ayrılıyorlarmış izlenimi doğdu sizin öğrencilerinizde anlattıklarınızdan. Yani staj sadece 30 gün, 30 günden sonra bu öğrenci çalışmıyor değil Gazi Üniversitesi öğrencilerinde. Hepsi çalışıyorlar, ancak bir diploma projesine geldiklerinde çok sıkıştırlarsa diplomada soruyoruz, görüyoruz, yani yarından fazlası hâlâ çalışıyor durumda. Onun tek avantajı da kent içi üniversitesiyiz, yoksa bir Ortadoğu'da okuyan bir öğrenci bunu gizleyemeyebilir. Son dakikada stüdyoya yetişiyor öğrencilerimiz, dün oldu bana, anladım, çalışıyor musun dedim. Evet Hocam dedi, tamam dedim. Son, ben tam stüdyodan kalkıyordum, çocuk geldi.

Ben bir şey söylemek istemiştım, şimdi bu isimleri siz söyleyecektiniz. Mesela onlarla acaba nasıl iletişim, mesela bu ODTÜ'nün yaptığı çalışma gerçekten değerli. Şimdi Kasım ayını hedefleyerek birtakım toplantılar olacak herhalde değil mi, bu toplantılar herhalde genel kurultaya hazırlık. Şimdi eğer bu ekibin Kasım ayına bir karar üretmesi bekleniyorsa, öneri üretmesi bekleniyorsa o genel kurulda sunulacak, o amaçla bu toplantıda bir sonrası için ne yapmamız gerekiyorsa ve bu grupla ne kadar iletişimde bulunacağız, mesela o anket çalışması güzeldi, başlıklar da güzeldi, onun üzerinde konuşalım.

HALUK ZELEF- Evet, şimdi ben de onu diyecektim, şimdiye kadar bundan önceki çalışmalarını özetledik ve bu konudaki birtakım sıkıntılı noktaları tartıştık burada, ama bundan sonraki tartışmalar için de bir rota çizelim Kasım ayına kadar. Yani bu çalışma sürecinde neler yapmalıyız? Birkaç tane pratik şey var yapmamız gereken, katılımı arttırmalıyız, bunlardan bir tanesi diye düşünüyorum. ikincisi bir başkan seçelim diyorum, yani İstanbul'da olacaksa bunun Kültür Üniversitesi'nde olması gerekmiyor dediniz, ama belki İstanbul'daki başka bir

üniversiteden olması daha iyi olabilir, hem 11 üniversiteyi de temsil edeceği için daha temsiliyet kabiliyeti olur İstanbullu bir başkan, hem de pratik sorunları daha kolay aşar. Bir sonrası şimdi ben eksik kalanlardan birkaç şey söylersem belki bu öneriler konusunda bundan sonraki etaplarda ne yaparız konusunda yardımcı olur. Bir tanesi şu, biz Türkiye'deki data base'i, yani bilgi tabanını saptamaya çalıştık, ama işte ancak 20 üniversiteyle yaptık. Önerim bunu 20'den şu anda 42'yiz, 42 bölüme çıkarmaya çalışmalıyız bunlardan bir tanesi, yani diğer yüzde 50'yi de öğrenmek için bir şeyler yapmalıyız. İkincisi biz yurtdışı örneklerle ilgili biz yine bir veritabanı oluşturmaya çalışmıştık, ama bu da kısıtlı kaldı, bunu genişletmeye çalışmalıyız diye düşünüyorum. Biz geçen sefer şöyle bir şey yapmaya çalıştık, bir ölçüde başarılı oldu, katılımcıları belli yerlerden sorumlu tutarak yaptık. Yani herkes mesela ben İngiltere'de buldum, İngiltere örneklerini daha iyi toplayabilirim, daha iyi bilebilirim, o yüzden o kişi İngiltere'yi aldı, birisi Amerika'yı, birisi Almanya'yı aldı, vesaire. Yani burada böyle bir şey yapabiliriz ya da öğrencileriniz olduğu yerler vardır yurtdışında, hani şu anda doktora yapan, onlardan veri akışı kolay sağlanabilir, o çerçevede bir şey yapılabilir. Yani yurtdışı örnekleri biraz daha zengin bir tabana oturtmakta fayda var kendi çalışmalarımızı kıyaslamak açısından.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Sizin geçen dönemde yaptığınız o verileri bize iletme şansınız var mı, mesela hangi yurtdışı örnekleri edinilebildi?

HALUK ZELEF- Size dağıtılan fotokopide var sanıyorum.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Şurada Lozan, Züriç, Lugano Üniversiteleri galiba.

HALUK ZELEF- Yani mesela orada birtakım web sayfaları, Fransa örnekleri var yukarıda gördüğünüz, Strasbourg Üniversitesi, Grenoble Üniversitesi. St. Etienne, Lyon diyor, bu sondan bir önceki sayfanın altında başlıyor, sonra devam ediyor.

İLKER ERTUĞRUL- Örneklerle ilgili ACE'yle yazışılabilir.

HALUK ZELEF- Yapılabilir, çok iyi olur bunlar, yani ben bu veritabanını genişletelim derim, bunu belki Mimarlar Odası da yapabilir kurgusal olarak bağlantıda olduğu kurumlarla.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Çünkü diğer RIBA'nın, UIA'nın mesleğe kabul şartları var, onların tanımlı staj süreleri, vesaire var, o belgeleri çıkartabiliriz, araştırabiliriz.

HALUK ZELEF- Yalnız mesleğe kayıt - kabul kurumunun stajıyla buradaki farklı.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Orada ayrıca stajlar da var da o yüzden, mesela ben birinin internet sayfasını görmüştüm, mesleğe kabul şartlarının yanında bir de ayrıca bizdeki gibi böyle belli süreli staj tanımları da var eğitim programları dahilinde.

AYSU AKALIN- Şeyi de bu önerilere katabilir miyiz acaba, şimdi İstanbul için konuşuyorum, Mimarlar Odasının da eğitimde staja fikir ve uygulama olarak katkıda bulunacak çalışmalar yapıyorsunuz, acaba onu da bir format içinde bu öneriler içinde katkıda bulunmanız mümkün olursa aslında çok iyi olur. Yani şu ana kadar konuşmaların bir kısmı da o yönde gittiği için

sizde de bir birikim var zaten, nasıl eğitimde stajın olduğu kısma odaların katkısı ne olabilir, nasıl bir format düşünürsünüz, onunla ilgili de bir öneri de gelirse iyi olur.

METİN KARADAĞ- Yani öteden beri odaların staja katkısı için üyelerimize bu tarz anket formları gönderiyorduk, onlar gelip burada klasöre konuluyordu, öğrenci gelip oradan ya yazarak alıyor ya da dosyayı alıyor, bir daha geri gelmiyor. Yani öğrenci o staj yaptığı yeri bırakıyor, kalıyor, bizim tekrar anket formu göndermemiz gerekiyordu, böyle bir durum. Ancak şimdi web sayfamızda insan kaynakları var. Eğer Odadan istenen adreslerse orada sürekli bu servis sunuluyor, ama gözden irak, gönülden irak, eğer burada tariflenen anlamda staj gerçekleşiyor mu, onu izlemek olanağı sadece öğrencinin kayıt defterindeki sonuçlar mıydı, onu bilemiyorum. Okuldan öğrencinin yapmış olduğu stajdan beklenti sadece işte birtakım belgeler, kâğıtlar geliyor. Bu tarz mı, yoksa onu daha ileriye götürüp yakın, staj gördüğü büronun da akredite olması, yani çizgisi, kredisi olan bir büroda mı yapıyor, yani o anlamda da bir ölçme bilgisi elde etme yöntemi şimdiye kadar okullar tarafından bulunabilmiş midir? Çünkü staj defteri geliyor, orada yığılıyor, oradaki izleme ve okumadan geri okuma gerçekleşebiliyor mu? Yani şu büroda işyeri yapılmış, Mimarlar Odasına bu anlamda bir döküm gelip şu şu bürolarda yapılan eğitimler ve alınan stajlar şu şu değere sahiptir gibi bilgi giderse Oda o büroları akredite eder, şu şu olumsuzluklar yaşanmıştır gibi bir bilgi gelirse Oda yine o anlamda değerlendirme yapar. Elindeki bu anlamdaki akredite büro stoku okullara, başvurulara hizmet olur. Bu anlamda Oda üyelerine nasıl bir teşvik, nasıl bir teşekkür sunacaktır, onu da bilemiyorum. Mesela yılda beş stajyeri bürosunda çalıştırana SMGM kredisi olarak şu kadar...

AYSU AKALIN- Siz burada Bursa'daki gibi, Ankara'daki gibi yapıyorsunuz değil mi, konferanslara katılanlara kredi veriyorsunuz.

GÜL ÜNAL- O genel bir uygulama zaten.

HALUK ZELEF- Şimdi ben sizin bu dediğinizden “bir veritabanını staj yeri verenlere de uzatalım diyorsunuz”, bunu anlıyorum.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Biz aslında şöyle bir şey, yani Mimarlar Odasının şöyle bir amacı var. Yani bu staj döneminden başlayarak mesleğe kabule kadar giden bir süreç yaşanacak. Aslında bu staj döneminden başlayarak birtakım işte akredite edilmiş bürolar oluşturup mesleğe kabul sürecinde de o akredite edilmiş bürolar üzerinden meslek pratiği deneyimi kazanıp mesleğe kabul edilsinler gibi bir amacı var. Söylediğim şeyi doğru anlatabildim mi bilmiyorum, ama işte bu akredite edilmiş bürolar çok önemli. Şu açıdan önemli, bunlar daha sonra da mesleğe kabul aşamasında da Mimarlar Odasının kullanacağı, yönlendireceği bürolar olacak. Bunun için de nasıl bürolar staj yapılabilir bürolar olacak, onun belirlenmesi bence çok önemli.

HALUK ZELEF- Ama şimdi Mimarlar Odasının politik bir duruşu da var. Şimdi bu duruşu biz göz önüne almazsak bu soruya doğru cevap veremeyiz. Yani öyle şeyler var ki Mimarlar

Odası davalar açıyor ve birtakım şehir için önemli yerler, buraya da önemli mimarlar diye kabul ettiklerimiz yapılar yapıyorlar. Şimdi biz o mimarları yasadışı iş yapıyor diye göz ardı edecek miyiz, yani bunlara karşı nasıl davranacağız, ne olacak, böyle bir durum da var.

METİN KARADAĞ- Yani etik kodlar diye bir konu var mesleki davranış ilkeleri bakımından.

HALUK ZELEF- Ama mesela onlar da seçimlerde bir karşı ekip olarak duracak, onlar kazansa başka etik kodlar olacak, o da çok garip bir şey. Yani sabit, ortak bir etik kodumuz olmadığı için ya da olmadığını anladığımız için diyelim.

METİN KARADAĞ- En azından neyin nereye yapılması konusunda birtakım ölçüler vardır herhalde insanların fikirlerinde.

AYSU AKALIN- Yani bu savunduğumuz ya da reddettiğimiz için değil Haluk Beyin söylediği, sonuçta değişken bir etik var.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Yok, ben anladım Haluk Beyin kaygısını, yani bu çok anlaşılabilir bir kaygı.

METİN KARADAĞ- Proje harikadır, ama nereye yapılıyor, kendi içinde çok mükemmeldir, ama mimarlık sadece o yapıyla mı sınırlı? Yani bazen bir yere hiçbir şey yapmamak mimarlıktır, çünkü o alan çevresiyle birlikte kamunun, toplumun alanını işgal eden, gözünü işgal eden bir yapı. Mesela tapu şerhi olan bir yeri şerhi silinmiş uygulamayla, bu nedir?

HALUK ZELEF- Yani eminim sizin karşılaştığınız çok farklı durumlar vardır, hani bunların kimisi de bugün yarın kurumlar değişse farklı bakılacak konular gibi görünüyor birçok insan açısından. O yüzden bütün bu tartışmalara yol açmayacak bir baza oturtmak hedefi olmalı gibi geliyor bana.

METİN KARADAĞ- Evet, yani büro stajı yaparken değerlendirmeyi, o öğrenciye geçer notu verecek olan okul, Oda değil. Az önce sizin de bahsettiğiniz akredite bürolar derken ulusal ya da uluslararası ölçekte mimarlık hizmetinde kaliteli, bu dönemin ilkesi de zaten bu, Odanın, her meslek kuruluşunun kendi üyelerinin sicilini tutma hakkı anayasal olarak var. Sicil sisteminin günümüzde ve önümüzdeki süreçte çok büyük önemi var, yapılan işlerin, o mimarın kredibilitelerini, karnesini öyle belirleyebiliriz. Örneğin bu Türkiye - Avrupa Birliği görüşmeleri bu son iki seçimden dolayı biraz sarktı, ertelendi, ama şunu bastırıyorlar, Türkiye - AB görüşmelerinde 32, (şimdi 35'e çıkmış) başlık var, üçüncü başlık bilim ve araştırmaydı, üniversiteler içindi. İşte YÖK hemen o sürece uyum göstererek "diplomalarda meslek unvanına yer verilmeyecektir" kararını koydu, tarama sürecinden geçti. Şimdi 28. madde, 28. madde tüketici hakları ve sağlığı koruma yasası, bu yasanın özelliği insan hakları temelli olduğu için eş yasalar içerisinde öncelik değeri taşıyor. Sadece mimarlar için değil, tüm meslek alanları için, herhangi bir özür, tüketici haklarını ihlal eden bir durum olduğunda tüketicinin çok kolay tazminat davası açması ve çok kolay tazminatı kazanmasına yol açacak yasal düzenlemeler var. Bu anlamda bizdeki Tüketici Hakları Yasası yetkin içerikler taşımadığı için büyük ölçüde o Türkçeye çevrilerek bu tarafa geçecek ve tazminat çağı açılacak, tazminat

davaları çağrı. Korkunç tazminatlar çıkacak, sigorta şirketleri de zaten harıl harıl bu sürece hazırlanıyorlar.

Şimdi tüm bu süreç içerisinde konudan konuya gidiyoruz, ama akreditasyona geri dönebilmek için akredite büro, akredite mimar, SMGM kredi sisteminin geri beslemeli bir süreci var. Piyasada iş yapan, ister proje, ister uygulama, hayati anlamda koruyucu bir süreç SMGM, kimse onun farkında değil, sadece niye bu kredi için eziyet çekiyoruz deniliyor. Ancak süreç şöyle işliyor, sigorta şirketleri yurtdışından herhangi bir firmayla ya da Türkiye'de yabancı bir firmayla çalışacağı zaman bir mimar ya da mimarlık bürosu büroda çalışanların ya da mimarın mesleki sorumluluk sigortası olup olmadığını söylüyor. Yoksa ne projesini alıyor, ne işini alıyor. Şimdi bu tüketici hakları, sağlığı koruma yasası geçtiği anda Sağlık ve Sosyal Güvenlik Yasasında olduğu gibi, biliyorsunuz doktorların tümü hemen sigortalarını yaptılar, kurtuluş yok, tazminatta hayatı sönüyor. Aynı şey Tüketici Hakları Yasası geçtikten sonra tüm meslek grupları, mimarlar için de geçerli hale gelecek. Yapılan işlerin, mesela Yalova'da deprem oldu, aklımızda ne kaldı, Veli Göçer. Veli Göçer mi tüm 17 bin kişinin hayatını kaybettiği alanı yapan? Değil, sembolik bir isim olarak kaldı. Sorumluluk eskalasyonu, paylaşımı bakımından ne nedir, tüm bunlar bu sigorta sistemine girdikten sonra netleşeceği, sorumlulukların paylaşılacağı bir süreç.

Çok ayrıntılı, detay bir konuya girecek, buradan geri döneyim, çünkü vaktimiz de yok, kayıt sonrasında devam edeyim. Çünkü bunların hepsi yakın planda gelecek. Onun için öğrencinin sicil sistemi, okuldaki sicil sistemi yakın dönemde kesintisiz olarak kayıt kabul kurumundan dolayı, çünkü kayıt kabul kurumunun önüne okuldan aldığı sicil bilgileriyle gelecek, gözlem notlarıyla gelecek kayıt kabul kurumunun önüne. Orada geçen bir yıllık, 52 haftalık süreçten sonra o sicil yapısı, okuldan gelen sicil yapısı mesleki sicil yapısı olarak devam edecek. Yani diplomayı aldığı anda değil, onun geçmişiyile birlikte bir bağlantısı olacak. Bunların her biri artı puan, öğrenciyken kazanmış olduğu başarılar, nitelikler, yarışmalar, onların hepsi bu sefer liyakat anlamında mesleki sicil sürecine eklenecek. Bu mesleki sicil süreci de az önceki konuya geri dönersek herhangi bir dava durumunda hâkimin iyi hal değeri olarak kayda geçireceği kayıtlar bunlar. Yani nasıl söyleyeyim, herhangi bir mesleki sorumluluk sigortası yoksa bu süreç başlamışsa hiç kurtuluş şansı yok, rücu davası açmaya bile şansı kalmıyor. Çünkü ne çalışmaları, ne üretmiş olduğu şeyler kayıt sistemi içerisinde değil. Öbür sistemde, sicil sisteminde gerek tüm yapılan işler, gerek tüm alınan bilgiler, SMGM iki kredi diye espiyle geçiyor, bunların her birinin herhangi bir dava durumunda mimarın geçmişini izlemek gibi bir fonksiyonu var. Çünkü sigorta şirketi en yüksek primi alıp herhangi bir durumda hiçbir şey ödemeyip, ama tazminat da her şeyini almak üzerine işlediği için tüm mimarlar için hayati önem taşıyor bu SMGM süreci. Kayıt kabul kurumunun da önüne gidecek belgeyi, o öğrencinin mezun olurken hangi krediyle gideceğini belirleyecek olan da okuldaki staj sürecinde sizlerin verdiği değerlendirmeler olacak.

HALUK ZELEF- Şimdi bundan sonra yapılacak olan önerilerde ben şuna geçmiştim. Şimdi veritabanında iki şey yapalım diye önermiştim, bir tanesi 20 üniversiteyi 42'ye, öbürü yurtdışı örnekleri, üçüncüsü eğer mümkünse staj yeri verenlerle bir temas sağlamak. Yani onlardan sizin demin bahsettiğiniz gibi bir feedback sağlanabilir mi, onlar ne bekliyor, beklediklerine ulaşabildiler mi? Benzer bir şekilde öğrencilerden olabilir. Tabii bunlar çok büyük rakamlara ulaştığı için bunları ne ölçüde yapabiliriz, bunu bilmiyorum, ama belki bir ölçüde yapılabilir. Yani çok fazla zaman ayırmayacaklardır bunu dolduranlar, ama en azından belki birkaç doldurmalı gibi bir şeyler verilirse olabilir.

ZÜBEYDA ÖZKAN- O zaman şöyle bir şey yapalım mı, bir dahaki toplantıda öğrencilere ve büro sahiplerine verilmek üzere bir form hazırlayalım mı?

HALUK ZELEF- Şimdi ben şunu da yapalım diyorum, herkesin e-mailini siz almışsınızdır. Ben bizim ilk etapta sorduğumuz soruları size göndereyim, gerçi burada var galiba. Tamam, burada var, işte bizim gönderdiğimiz son soru formu buydu. Bunu belki bir miktar değiştirebiliriz ya da staj yeri verenler için tamamen bunu yeni bir formunu düzenleriz, göndeririz. Bu gönderilen kopya mı çok emin değilim, ama ben bakarım benim kayıtlarıma, oradan sizlere gönderirim okullara gönderdiğimiz formu, dilerseniz aldığımız cevapları da gönderirim. Yani en azından şu okullardan aldık, bu okullarla tekrar temasa gerek yok, ama şu okullarla temasa geçelim gibi bir ortak bilgi dağıtıcı oluşturabiliriz. Staj yeri verenlere de çok kabaca şöyle bir şey yapılıyor, herkes kendi okuluna staj vermiş 10 işyeriyle, 20 öğrenciden feedback alsa gibi böyle birtakım sayısal kriterler koyarsak belli bir taban oluşur gibi geliyor bana.

AYSU AKALIN- Şimdi staja yazın geliyorlar, dönüşte de Eylül, dosyalar bizde Kasım gibi yazılıyor. Hadi bunu dosyayı yazmadan yaptık diyelim, bu da Kasım, şimdi kurultayda böyle bir şey sunulmayacaksa, 42 üniversite, ama 30 diyelim, 30 üniversiteyi böyle bir aylık ya da iki haftamız kalmış olacak, 15 günlük bir şey kalıyor.

HALUK ZELEF- Evet, mesela son sınıflara bir soru şeklinde verirsen üçüncü sınıfın stajını şu anda bilirler. Üzerinden biraz süre geçmiş olur, ama öğrencilere verilebilir.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Ona nasıl bir form yapalım.

GÜL ÜNAL- Evet, standart bir form yaparsak iyi olur.

HALUK ZELEF- O zaman bir soru kalıbı hazırlayalım, bunu kim yapsın?

GÜL ÜNAL- Ben yurtdışında yaptığımda vardı zaten, İçişleri Bakanlığı Milli Park Servisinde çalışmışım ve orada zaten bize form geliyordu. Mesela bize Milli Park Servisini değerlendirmek için verilmişti, çok basit bir form.

HALUK ZELEF- Tamam, siz onu bir sirküle ederseniz bakarız, şu soru da olsun deriz, vesaire, olur.

METİN KARADAĞ- Önceki kurultayların staj raporları da var uluslararası araştırmalar, kitaplar çıktı.

HALUK ZELEF- Şu ciltleri diyorsunuz, evet, yani biz bizden öncekinden faydalanmaya çalışmıştık, 2005'ten, bu da, 2009 da 2007'den faydalanır, böyle birikerek gitmesi tabii çok iyi. Bir öğrenciler büroları değerlendirecek, ikincisi bürolar stajı değerlendirecek, öğrenciyi demeyelim. Belki onda da öğrenci gittiği özellikli büroyu değil de stajın kendisini mi değerlendirirse, onu da bilmiyorum.

GÜL ÜNAL- Aslında ofisi değerlendirmiyor o sorular, tanımlanan işi değerlendiren bir şey. Yani size tanımlanan gelmeden önce bir iş vardı, gerçekten o tanımlanan iş yapıldı mı, siz o sorumluluğu yerine getirebildiniz mi, bu sorumluluğu yerine getirecek bilgi birikimi size önceden, yani o çalıştığını yer tarafından sağlanacak ön bilgi verildi mi gibi, yani kişiye ya da ofise bağlı bir şey değil. Tamamen çıkan sonuç üründe iki taraf olarak beklentilerde eksik kalan bir şey varsa, çünkü organizasyon ona göre kendi değişikliğini yapıyor.

ZÜBEYDA ÖZKAN- Ama şu da çok önemli, o büroya gerçekten mimarlık yapacağım diye girip de sonuçta sadece çay servisi yapanlar da var.

GÜL ÜNAL- Tabii, o da hemen değerlendiriliyor. Mesela gerçekten öyle bir şey olduysa zaten ya ayrılıyorlar, ya da bir sonraki raporda belirtiyorlar, şöyle bir iş tanımı gelmişti, ben ona göre bu staj yerini seçtim, ama gerçekten gittiğim zaman şu kadar süremi boş geçirdim, bu kadar süremi mesleki çalışmayla ilgili olmayan bir şeyler yaparak tamamladım diyor.

AYSU AKALIN- Açık uçlu değil de soruları böyle kapalı yaparsak değerlendirme kolay olur. Kutucuklarda bir seçenek sunalım, evet hayır değil de alternatif sunalım.

HALUK ZELEF- Beklentileri karşılıyor mu, tamamen karşılıyor, az karşılıyor.

AYSU AKALIN- Tabii, yani en sonunda da küçük bir açıklama yeri var zaten. Açıklamak istediğiniz özel bir düşünceniz varsa orada yazıyorsunuz.

GÜL ÜNAL- Ben yaparım, istatistik analiz üzerine hayatım geçti, kaçmam, ben yaparım.

HALUK ZELEF- Tamam, çünkü soru ayarlamak bir uzmanlık alanı. Resmi bir tanım olmasa da tamam, bu işte önemli bir rol size düşüyor. Benim aklıma gelenler bunlar, son olarak pratik olarak yapacağım şey bundan sonraki toplantı nedir, formatı nedir şeklinde bir şeye karar verelim. Ne zaman toplanıyoruz, bence tarih verirsek bu dediğimiz ön çalışmalarını hızlandırmak için de böyle önümüzde bir deadline (süre sınırı) olur, iyi olur.

İLKER ERTUĞRUL- Ben kurultay programına bakıyorum, o programa göre isterseniz önce bir kere gün söyleyeyim ben, salı mı, çarşamba mı, perşembe mi olacağını, ona göre çizeyim. Mesela 21 Mayıs çok uzak bir tarih mi bilmiyorum, ama perşembe gününe geliyor, salı günü olunca çünkü bazı okulların herhalde proje dersleri oluyor.

AYSU AKALIN- O zaman hafta sonu yapalım, çünkü her gün dersimiz var aslında, birine uyan öbürüne uymuyor, bakalım pazar ne bahane bulacaklar. O yüzden şu anda katılım da büyük bir ihtimalle az oldu, dersini devredecek kimse yoksa eğer, yani öyle bir şansları yoksa dersi iptal edememişlerdir.

HALUK ZELEF- Olabilir, yani hafta sonlarını bu işe adanmak büyük bir fedakarlık mıdır bilmiyorum, ama hafta sonu olunca daha garanti olur.

AYSU AKALIN- Yarısı İstanbul'dan geliyor aslında.

İLKER ERTUĞRUL- Cumartesine mi bakayım?

HALUK ZELEF- Sanki o daha iyi olacak, çünkü dediğimiz tarihler jüri haftaları da olabiliyor dönem sonuna geliyor.

METİN KARADAĞ- Burada mı toplanacağız?

İLKER ERTUĞRUL- Yani toplantı salonu ayarlamak sorun değil, Taksim'deki salon da olabilir.

HALUK ZELEF- Hayır, İstanbulluların katılımını sağlayalım ve başkanı İstanbul'dan seçelim diyorsak İstanbul'da olsun.

İLKER ERTUĞRUL- Yani Kültür Üniversitesi'nde de yapabiliriz, mekân problem değil de, tarih problem.

GÜL ÜNAL- Ankara'da yapsanız Mimarlar Odası destek veriyor mu?

HALUK ZELEF- Veriyorlar, geçen sefer Mimarlar Odasında yaptık.

AYSU AKALIN- Hoş olur bizim için, bekleriz, değil mi Haluk Hocam, evimize de bekleriz, böyle iki üç kişi alabiliriz.

HALUK ZELEF- Ankara'da yapmayalım, o kadar kişiyi taşımak çok zor diyor da yani o duruma tanık olmadık.

AYSU AKALIN- Biz iki kişiyiz, bir de Mimarlar Odası katılırsa üç kişi Ankara'dan.

İLKER ERTUĞRUL- 16 Mayıs cumartesi günü Karadeniz Mimarlar Formu varmış Trabzon'da, bizim onunla pek bir alakamız yok, belki merkez takvimini biraz etkiler. 16 Mayıs var, 9 Mayıs'ta da İzmir'de Aydınlatma Sempozyumu varmış.

AYSU AKALIN- 30 Mayıs'a kayalım, nasıl olsa mail adresleri var. Bir kere bu maille form sorulacaksa onları çözelim. Yani burada bir araya gelmemiz gerekmiyor, Mayısın sonuna ittirelim, bir kez daha toplansak yeter.

HALUK ZELEF- Evet, yani aslında soruların tamamına internet ortamına karar verebiliriz, hatta gönderilmesini sağlayabiliriz. Cevaplar geldikten sonra bile değerlendirebiliriz, ama sizin takviminiz varsa böyle belli aralıklarla toplanmak gibi işi sıcak tutmak babından o zaman bunu Haziran başına da alabiliriz diyor Aysu Hocam, bakılabilir.

GÜL ÜNAL- Haziran başına belki hocaların stüdyoları bitmiş olur, o zaman hafta içine de alabiliriz..

HALUK ZELEF- Evet, Haziran başına bitmiş oluyor.

İLKER ERTUĞRUL- 30 Mayıs'ta İzmir'de Yarışmalar Sempozyumu varmış, 6 Haziran, hep cumartesilere baktım, Hazirana kaydırılırsa aslında belki hafta içine alabiliriz.

GÜL ÜNAL- Haziranı hafta içine alabiliriz aslında, stüdyolar bitmiş oluyor.

AYSU AKALIN- Tamamen bitmiş oluyor mu, sınavlar bitmiş oluyor mu?

HALUK ZELEF- Sınavlar bitmemiş olabilir, yani sınavların arasında garantili olmazlar. Siz birkaç öneri gönderseniz, biz dönünce onları kendi takvimlerimizde bir eşleşsek?

AYSU AKALIN- Herkesin maili var mı İlker Bey?

İLKER ERTUĞRUL- Şöyle, şimdi kısa bir tanıtım yapacağım, şurada size verdiğim broşürlerde bir adres vardır, www.mo.org.tr/net. Oraya girdiğiniz zaman şöyle bir ekranla karşılaşacaksınız, ben şu anda internette değilim, çevrimdışıyım, o yüzden önceki kurultaylara giremiyorum, ama siz internette girebilirsiniz, yani dördüncü kurultayda, üçüncü kurultayda nasıl bilgiler üretilmiş diğer komisyonlarda, hepsi var. Ben şimdi beşe giriyorum, beşe girdiğimde bu ana sayfa duyuru bölümü oluyor, şurada kurultay programı olacak, henüz o üç günlük program belli olmadı. Organizasyona girdiğimizde biraz önce sizin sorduğunuz komisyonlarda kimler var sorusunun cevabı var. Organizasyonda düzenleme ve danışma kurulu var, atölyelerde de sizin sorduğunuz, mesela Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Çalışma Grubunun kimlerden oluştuğu var.

HALUK ZELEF- Ama kişiler ve kurumları var, mail adresleri yok.

İLKER ERTUĞRUL- Mail adresleri şu şekilde, grubun kendi e-mail adresi var. Mesela bizimki şurada olacak, Mimarlık Eğitiminde Staj Çalışma Grubu, mek5-staj@mo.org.tr

HALUK ZELEF- Oradan girdiğimizde göreceğiz öyle mi?

İLKER ERTUĞRUL- Evet, yani buraya mail attığınızda bütün üyelere gitmiş oluyor. Yani bu ilk çalışmalar için veya diğer gruplarla iletişim için. Burada da çalışma takvimi var, burada girdiğinizde mesela daha önce yapılmış olan toplantıların toplantı kararları ve tutanakları var. Mesela Akreditasyon Kurulu veya Meslek Pratiği ve Mesleğe Kabul Kurulu konuştuk, onlar ne konuşmuşlar, bu konuda ne söylemişler, o gibi bilgilere ulaşmak için onların tutanaklarını da inceleyebilirsiniz. Bazıları çok uzun oluyor böyle 70 sayfalara varan, ben onları özet çıkartmaya çalışıyorum, en azından kabaca bilgi aktarmak için, ama her ayrıntısına kadar da, fotoğraflara kadar da böyle bir arşivleme çalışması var. En aşağıya indiğinizde de daha sonra olacak olan toplantıların bilgileri var. Bazen ertelenmeler olabiliyor, oradan da bu bilgileri alıyoruz; böyle bir sitemiz var.

AYSU AKALIN- Çok iyi, süpersiniz Mimarlar Odası olarak, tebrik ediyoruz, ama şey çok ilgimi çekti, Yıldız Teknik Üniversitesi burada, siz şuradasınız, ama buraya çok az geliyorlar değil mi?

GÜL ÜNAL- Hayır, ben birkaç çalışmaya katılmıştım, en son vurulan kentler diye bir workshop vardı.

HALUK ZELEF- Savaş nedeniyle vurulan kentler mi?

GÜL ÜNAL- Evet, benim çalışma konum, en son Kudüs'te çalışıyordum da benim çalışmalarım afet ve savaş sonrasında da tarihi kentlerin korunmasıyla ilgiliydi, onun için bir workshop yaptık.

İLKER ERTUĞRUL- Herkese katılımları için teşekkür ediyoruz. Bir dahaki toplantı tarihini, Kurultay Başkanı ile görüşüp Staj atölyesinin İKÜ temsilcisini belirledikten sonra ben sizlere ileticeğim. O zamana kadar yazışmalarımızı internet ortamında sürdürebiliriz.

Teşekkürler.

&